

INTERVENTIE

#4 DECEMBER 2020

MARVER
LEDENMAGAZINE

**GEZAMENLIJKE
CAO-INZET**
van Defensiebonden

2020 **MARVER-
SUCCESSEN**
in lastig coronajaar

**DEFENSIE-
STANDPUNTEN**
van politieke partijen

KLACHTENREGELING WORDT
NAUWELIJKS TOEGEPAST

**'HET ONTBREEKT
DEFENSIE AAN
LEREND
VERMOGEN'**

MARVER-APP
VOLOP
INFORMATIE IN
THE POCKET!

HOUD JE AAN DE MAATREGELLEN!

“

Vrijdag 30 oktober 2020. Dat is een vrijdag om te vergeten. Voor mij was dit eenvoudig, want de opgeroepen hulpdiensten kwamen helaas voor mij. Ik weet er niks meer van, maar kan het gelukkig navertellen. Ik kan het navertellen door

adequaat ingrijpen van mijn verloofde Maureen en het beste ambulanceteam van Amstelveen (en omstreken!).

Ik heb geluk gehad dat er medische hulp om de hoek was. Een snelle en adequate reanimatie heeft mijn leven gered. Hoe meer mensen kunnen reanimeren, des te meer levens er gered kunnen worden. Veel MARVER-leden kunnen natuurlijk al reanimeren. Zo niet, geef je op voor een cursus en meld je bovenal aan als burgerhulpverlener in jouw buurt!

Verder ben ik ontzettend blij met alle hulp die Maureen krijgt van alle vrienden en familie. Teveel om op te noemen, maar het ontroert me en ik ben daarvoor zeer dankbaar. Dankbaar ben ik ook voor alle hartverwarmende reacties die ik van jullie, de leden van de MARVER, mocht ontvangen!

De capabele handen van de specialisten van het AMC hebben ervoor gezorgd dat het 'lek' is gedicht na een zware operatie. Zij hebben een apparaatje geplaatst dat ervoor moet zorgen dat dit niet nog een keer gebeurt. Ik ben nu weer thuis en kan de feestdagen geluk-

kig straks in familiekring doorbrengen. Ik ga de komende tijd hard aan het werk met mijn herstel. Dat zal nog best wel enige tijd in beslag nemen, maar ik blijf zoveel als ik kan betrokken bij de vereniging.

Ik wil een verzoek dat ik eerder in mijn blog deed nog wel een keer herhalen. Ik heb dagelijks gezien hoe de verplegers met te weinig mensen het werk moeten doen, doordat er zieken zijn door corona. Ik zag welke enorme gevolgen dat voor de reguliere zorg heeft. Hou je dus alsjeblieft aan de maatregelen!!! Namens veel zorgmedewerkers en patiënten: bedankt!

Rest mij niets anders dan jullie allen heel fijne feestdagen toe te wensen en een goed en vooral gezond 2021, waarin ik velen van jullie na mijn herstel weer hoop te mogen ontmoeten!

”

06

COLLECTIEVE CAO-INZET: LOONONTWIKKELING EN KORTE LOOPTIJD

→ Het Ambtenarencentrum, de Algemene centrale van overheids- personeel en de Centrale voor Middelbare en Hogere Functionarissen maakten onlangs hun gezamenlijke CAO-inzet bekend aan Defensie. Zij focussen zich hierbij op loonontwikkeling en een korte looptijd.

22

FLINKE INSPANNINGEN VOOR JOUW BELANGEN IN DIT CORONAJAAR

→ In dit lastige coronajaar spande de MARVER zich, vaak op gepaste digitale afstand, meer dan ooit in voor jouw individuele en collectieve belangen. In dit jaaroverzicht laten we zien wat we hebben kunnen realiseren voor jou en je KMAR-collega's.

08

OMBUDSMAN: 'REGISTRATIE VAN KLACHTEN IS ONVOLDENDE'

→ De registratie van klachten is onvoldoende, ze worden te veel bekeken vanuit de organisatie en het ontbreekt Defensie aan lerend vermogen. Dat concludeert de Nationale ombudsman en Veteranenombudsman Reinier van Zutphen in het rapport 'Monitor klachtbehandeling Defensie'.

12

HOE DENKEN LINKS EN RECHTS OVER DEFENSIE?

→ In de aanloop naar de Tweede Kamer-verkiezingen op 17 maart 2021 verdiept Interventie zich in de 'defensie-paraaf' van diverse politieke partijen, waarvan de verkiezingsprogramma's inmiddels bekend zijn. Welke rol moet Defensie de komende jaren spelen en wat zijn hun ideeën op het gebied van personeel en materieel?

EN VERDER...

- 04** Bondig - Werk en inkomen
- 18** AAC-uitspraak over bezoldigingsstelsel
- 18** AAC-uitspraak over employabilityorganisatie
- 20** Defensie in de media
- 27** Bondig - Vereniging
- 30** Kerstpuzzel
- 32** Contact met MARVER
- 34** Ledenvoordeel FNV
- 36** Lid in beeld: Dik van Wijk

ARBOMIDDELEN VOOR THUISWERKEND DEFENSIEPERSONEEL

De Marechausseevereniging en de andere defensiebonden hebben samen met de werkgever een interim-regeling Arbomiddelen bij thuiswerken wegens COVID-19 afgesproken. In het kader van de tijdelijke defensieregeling worden vanaf nu arbomiddelen ter beschikking gesteld aan defensie medewerkers, die door de coronamaatregelen thuiswerken.

De regeling wordt bekostigd uit een extern budget dat het ministerie van Defensie heeft ontvangen voor de financiering van coronagerelateerde zaken. Hiertoe behoren arbomiddelen voor thuiswerken. Met deze regeling loopt Defensie vooruit op het eerder aangekondigde structurele beleid voor duurzaam plaatsen en tijdonafhankelijk werken. Defensie werkt in samenspraak met de defensiebonden aan dit beleid. Dat beleid moet in het eerste kwartaal van 2021 nader vorm krijgen en daarna worden ingevoerd. Hiermee wil Defensie haar medewerkers naar eigen zeggen de mogelijkheid bieden om 'ook na de coronacrisis blijvend wendbaar te kunnen opereren en om daarmee hun welzijn te verhogen'.

Ergonomische voorzieningen

De nu geldende interim-regeling is bedoeld voor militairen in actieve dienst en voor burgerdefensie medewerkers. Deze moet een uitkomst bieden voor diegenen die door de coronamaatregelen hun werk op een computerscherm nu thuis op een computerscherm moeten verrichten. Defensie en de bonden hebben in het kader van de regeling enkele ergonomisch noodzakelijke thuiswerkvoorzie-

BETAALDATA SALARISSEN '21

Onlangs zijn de betaaldata bekendgemaakt van het maandelijkse salaris van militairen en burgermedewerkers voor het jaar 2021. Hieronder vind je deze in overleg met het ministerie van Financiën vastgestelde data. Uiterlijk de volgende werkdag na de genoemde betaaldatum wordt het salaris op jouw rekening bijgeschreven.

→ Vrijdag 22 januari	→ Vrijdag 23 juli
→ Woensdag 24 februari	→ Dinsdag 24 augustus
→ Woensdag 24 maart	→ Vrijdag 24 september
→ Vrijdag 23 april	→ Vrijdag 22 oktober
→ Vrijdag 21 mei (inclusief
vakantiegeld)	→ Woensdag 24 november
(incl. eindejaarsuitkering)
→ Donderdag 24 juni	→ Woensdag 22 december

ningen vastgelegd voor medewerkers, die voor langere tijd minimaal één dag per week structureel thuiswerken en minimaal twee uur beeldschermwerk per dag moeten verrichten. Het gaat om:

- een verstelbare ergonomische stoel;
- een los standaard toetsenbord;
- een losse standaard muis;
- een in hoogte verstelbaar beeldscherm;
- een voetensteun;
- en een laphouder.

Deze voorzieningen worden éénmalig vergoed tegen een vastgesteld maximumbedrag. Medewerkers kunnen deze zelf aanschaffen en eenmalig één exemplaar declareren in DIDO. Wel kan het zo zijn dat je deze goederen, afhankelijk van hoe oud ze dan zijn, bij het verlaten van de defensieorganisatie weer moet inleveren bij de werkgever. Als je deze graag wilt behouden, moet je eventueel nog een restwaarde aan de werkgever betalen.

Laptop

Een laptop voor thuisgebruik valt buiten de interimregeling. Defensie medewerkers die voor het thuiswerken echter een computer nodig hebben en die nog niet hebben gekregen van Defensie, kunnen deze aanvragen via de gebruikelijke kanalen. Het gebruik van een laptop van Defensie geldt niet als voorwaarde om van de mogelijkheden van de regeling gebruik te mogen maken. Ook de discussie over een eventuele thuiswerkvergoeding wordt in de toekomst nog gevoerd.

RECHTSZAAK OVER OPSLAGPREMIE MILITAIRE PENSIOENEN VAN START

 Na een uitgebreid voortraject boog de rechter zich onlangs voor het eerst gebogen over de zaak rond de opslagpremie voor militaire pensioenen. Het betrof een zogenoemde 'comparitie van partijen', waarin de rechter de partijen mondeling heeft gehoord en verzocht om aanvullende informatie. Het ingewikkelde proces zal zeker tot in de loop van volgend jaar duren.

In 2018 publiceerde de AFMP al over dit onderwerp, toen wij signalen krijgen via onder meer Facebook en andere social media-kanalen dat militairen mogelijk teveel pensioenpremie zouden hebben betaald. Het gaat om een sinds 2004 verschuldigde opslagpremie. Burgers gingen destijds over naar een middelloonstelsel en militairen bleven in het eindloonstelsel. Lees hier (<https://www.afmp.nl/actueel/nieuws-and-blogs/advies-afmp-over-opslagpremie-pensioen-militairen/>) een artikel hierover uit juli 2018. Een maand later berichtten wij in dit artikel (<https://www.afmp.nl/actueel/nieuws-and-blogs/afmp-adviseert-stuifingsbrieven-testuren>) dat een in pensioenrecht gespecialiseerde advocaat was ingeschakeld om te beoordelen of het terecht is dat militairen jarenlang een opslag- of koppelpremie voor hun ouderdomspensioen hebben moeten betalen.

Juist uitgevoerd?

Ondanks het feit dat wij niet zeker waren van de haalbaarheid van deze zaak, heeft de AFMP zich aangesloten bij de procedure die op aanraden van de advocaat gestart kon worden. Niet alleen financieel, maar ook door één van onze leden te laten toevoegen aan de procedure. Wij vinden het belangrijk dat beoordeeld wordt of de afspraken rond de opslagpremie juist zijn uitgevoerd of niet.

HEB JIJ JE VERLOFUREN AL OPGENOMEN?

 Elk jaar bouw je als defensiemedewerker een saldo aan verlofuren op. Maar wat kun je doen met de verlofuren die je niet opneemt? Je kunt deze meenemen naar het daarop volgende jaar. Je bent dan wel verplicht ze dat jaar definitief op te nemen. Doe je dit niet, dan vervallen de uren. Er zijn echter enkele situaties, waarbij je de mogelijkheid hebt om de vervaldatum van jouw verlofuren met een jaar uit te stellen.

In de volgende situaties heb je de kans dat deze vervaldatum met een jaar wordt uitgesteld:

- als je door operationele omstandigheden geen verlof kunt opnemen;
- als je door ingrijpende persoonlijke omstandigheden het verlof niet kon genieten;

→ als je door medische oorzaken het verlof niet kon genieten.

Om in aanmerking te kunnen komen voor uitstel van de vervaldatum van jouw verlofuren, moet je een aanvraag indienen bij het bevoegd gezag. Doe dit via Startpagina P&O > Verlof > Vakantieverlof als één van bovengenoemde situaties voor jou geldt. Zijn er medische redenen? Overleg dan een schriftelijke verklaring van jouw behandelend arts aan het bevoegd gezag. Heb je in 2019 niet al je verlofuren opgenomen? Dan ontvangen jij en jouw leidinggevende een mail, waarin je wordt geattendeerd op het overgebleven saldo aan uren. Onderneem je geen actie? Dan vervallen deze uren per 31 december 2020.

HOGERE TOELAGE BIJ BEZWARENDE WERKOMSTANDIGHEDEN

 Na overleg tussen de bonden en Defensie wordt eindelijk de toelage verhoogd voor burgermedewerkers, die werken onder bezwarende omstandigheden. Deze toelage komt nu neer op 5%, 10% en 15% van hun huidige salarisschaal, met een maximum van schaal 7. Defensie voert, volgens afspraak, de verhogingen met terugwerkende kracht tot 1 juli 2019 door. Het bewuste burgerpersoneel wordt hierover persoonlijk geïnformeerd.

Met de verhogingen geeft Defensie invulling aan de afspraak in het Arbeidsvoorwaardenakkoord 2018-2020. Dit geldt voor de toelage zelf, maar ook voor de uren dat een burgermedewerker hierop aanspraak kan maken. De achterliggende gedachte is dat werk onder bezwarende omstandigheden zoveel mogelijk dient te worden beperkt. Medewerkers die toch dit werk verrichten, kunnen vanaf nu dus rekenen op meer compensatie.

Bezwarende situaties

Defensie definieert bezwarende arbeidsomstandigheden als omstandigheden met één of meer bezwarende werksituaties met huid- of slijmviesirriterende stoffen, verontreinigingen, sterk onaangename geuren, sterke afkeer oproepende materialen, langdurige blootstelling aan hitte of koude, lawaai, trillingen, hinderlijke beschermingsmiddelen en persoonlijk risico of gevaar. Herken je hierin jouw eigen werksituatie en ontvang je nog geen toelage bezwarende werkomstandigheden? Meld dit dan bij je leidinggevende, zodat die dit alsnog voor jou en jouw collega's kan regelen.

Loonontwikkeling en korte looptijd

GEZAMENLIJKE CAO-INZET VAN MEERDERE DEFENSIEBONDEN

Het Ambtenarencentrum (AC), de Algemene centrale van overheidspersoneel (ACOP) waarvan de MARVER deel van uitmaakt en de Centrale voor Middelbare en Hogere Functionarissen (CMHF) stemden onlangs hun CAO-inzet met elkaar af. In een gezamenlijke inzetbrief maakten zij deze inzet bekend aan defensie. Deze is erop gericht om nog vóór het einde van de looptijd van het huidige akkoord tot een resultaat te komen, dat hierop naadloos aansluit.

De coronacrisis heeft onze samenleving drastisch veranderd en veel beperkingen en verplichtingen gebracht. “In deze tijd waarin veel niet meer kan, hebben de defensiemedewerkers laten zien dat zij van vitaal belang zijn voor de samenleving,” zo zeggen de centrales in deze brief. “Het is nog onzeker hoe lang deze crisis zal aanhouden en wat de gevolgen hiervan zullen zijn. Daarom kiezen wij er samen met de andere bonden voor om ons bij de arbeidsvoorwaardeninzet te focussen op loonontwikkeling en op een korte looptijd.”

Eerdere afspraken

Niet alleen de onzekere toekomst is reden voor bovengenoemde inzet van de drie centrales. “Veel belangrijke afspraken uit het huidige arbeidsvoorwaardenakkoord zijn nog niet of onvoldoende uitgewerkt en ingevoerd,” zo wordt benadrukt. “Hierbij gaat het bijvoorbeeld om de vervanging van het Flexibel Personeelssysteem Defensie (FPS, red.) en het bezoldigingsstelsel. 2021 moet

een overgangsjaar worden waarin (lopende) grote dossiers moeten worden afgerond.” Daarom hechten wij er samen met de andere bonden waarde aan om naast de komende onderhandeling zo snel mogelijk over die onderwerpen resultaat te bereiken. “De focus van deze beleidsarme inzet moet daaraan een bijdrage leveren.”

Koopkrachtverbetering

De belangrijkste punten in de inzetbrief aan Defensie hebben betrekking op de looptijd, de loonontwikkeling, het sociaal beleidskader 2012, de invulling van het nationaal pensioenakkoord, duurzame inzetbaarheid, plaatsonafhankelijk werken, de vakbondscontributie, het cafetariamodel, het bezoldigingssysteem voor militairen, contractvormen voor burgerpersoneel en de rechtspositie van reservisten. De drie centrales geven de voorkeur aan een nieuw arbeidsvoorwaardenakkoord met

de looptijd van één jaar. Daarnaast willen zij voor het defensiepersoneel een verantwoordelijke loonontwikkeling realiseren. “Deze moet zodanig zijn dat er sprake is van koopkrachtverbetering voor al het defensiepersoneel,” verwoorden zij in de inzetbrief. “Wij hebben een nadrukkelijke voorkeur voor een structurele verhoging van de bezoldiging, maar een (deels) andere vormgeving sluiten wij niet uit. Daarbij geldt wel dat deze loonmutatie ongeacht de vorm volledig pensioengevend moet zijn en moet doorwerken naar UGM'ers, wachtgelders en FLO'ers.”

In de brief maken wij samen met de andere bonden de in het lopende arbeidsvoorwaardenakkoord vastgelegde afspraak over het nationale pensioenakkoord concreter. Wij zijn voorstander van het verruimen van de mogelijkheden om verlof te sparen, een mogelijkheid die uit het recent gesloten pensioenakkoord voortvloeit. “Over de wijze waarop dat zou kunnen en de wijze waarop het verlof geconsumeerd kan worden, wil-

len we het gesprek voeren. Als eerste stap denken wij bijvoorbeeld aan het wegemen van de 10-jaarsgrens in de bestaande regeling waarbinnen gespaard verlof moet worden opgenomen.”

Tijdelijke vrijval

De centrales wijzen er eveneens op dat in het pensioenakkoord ook is vastgelegd dat een deel van de door Defensie verschuldigde RVU-boete niet hoeft te worden afgedragen. “Zonder de opvatting prijs te geven dat de RVU-boete voor defensiemedewerkers die functioneel leeftijdsontslag kennen ten onrechte betaald wordt, zien wij mogelijkheden om de huidige tijdelijke vrijval arbeidsvoorwaardelijk te gebruiken op een wijze die past bij de zware beroepenregeling uit het pensioenakkoord.”

Structurele financiering

Recente ontwikkelingen maken het mogelijk maken om de komende tijd een aantal stappen te zetten met de afspraken over levensfasebewust personeelsbeleid, zo kaarten de centrales een ander punt aan. Hierbij kun je volgens de centrales denken aan diverse subsidieregelingen die de regering beschikbaar stelt, mede in relatie tot de afspraken die in het pensioenakkoord zijn gemaakt. “Wij willen met u in gesprek over een structurele financiering van het arbeidsmarkt- en scholingsfonds defensie (ASD),” zo richten zij zich tot Defensie. “Hierdoor heeft het ASD, bijvoorbeeld door gebruikmaking van subsidiegeld, waarvoor vaak een gezamenlijke financiering met het ASD noodzakelijk is, de mogelijkheid langjarig initiatieven op het gebied van duurzame inzetbaarheid te initiëren.

De centrales pleiten er verder voor om het instrumentarium van de stimuleringsmaatregel vrijwillig vertrek en de behoudpremie die voor militairen geldt ook beschikbaar te maken voor burgermedewerkers. Gezien

de overvulling van burgerfuncties, ligt wat ons betreft de focus daarbij op dit moment vooral op de stimuleringsregel vrijwillig vertrek. We zien bij burgermedewerkers namelijk in een aantal categorieën onevenwichtigheden ontstaan tussen inzetbaarheid en de aard van de te verrichten werkzaamheden. Jammer genoeg ontbreken voor burgermedewerkers op dit moment sturingsmiddelen om een doorstroming naar andersoortig werk te bevoordelen. Dit willen wij graag veranderen.”

Passende afspraken

Wil je weten welke passende afspraken de bonden op korte termijn willen realiseren over de andere onderwerpen in de inzetbrief? Lees dan de hele inzetbrief via deze link: <https://www.afmp.nl/assets/Uploads/200788-SOD-inzetbrief-acopcmhf-ac-arbeidsvoorwaarden-2021.pdf>. ←

MARVER-hoofdbestuur:

‘BEGRIJP VOOR KRITISCHE REACTIE KRING NAD’

De Kring NAD van de Marechaussee-vereniging reageert kritisch op de gezamenlijke cao-inzet van de Defensiebonden. Zij noemt het ‘pijnlijk dat er bij de arbeidsvoorwaardenonderhandelingen wordt gestreefd naar een ‘poencontract’ voor de actieve leden en de UGM’ers, maar dat er met geen woord wordt gerept over de positie van veel van de circa 1400 NAD-leden die gepensioneerd zijn en die al jaren geen verhoging krijgen’. “Gelukkig dat de AOW nog wel per half jaar wordt aangepast, maar de verhoging vanaf 1 januari 2021 is net genoeg om de premieverhoging van Zorgzaam te betalen en de verhoogde inkomensafhankelijke bijdrage zorgverzekeringswet.” Verder vraagt de Kring NAD opnieuw aandacht voor de moeilijke positie van gepensioneerden in de rang van marechaussee 1 of wachtmeester. “Zij leven nu rond of net boven de armoedegrens en dat nadat zij vaak meer dan 40 jaar bij Defensie werkten. Ook zij hebben recht op de collectieve belangenbehartiging van de MARVER voor een fatsoenlijk inkomen en betaalbare zorgkosten.” Het MARVER-hoofdbestuur heeft alle begrip voor de kritische respons van de

Kring NAD. “Natuurlijk staat het hoofdbestuur ook uitgebreid stil bij de benauwde positie van leden, die rond de armoedegrens leven,” benadrukt vicevoorzitter René Schilperoort. “Wij delen de mening van de Kring NAD dat mensen die nu met pensioen zijn en als marechaussee 1 of wachtmeester de dienst hebben verlaten een belachelijk laag inkomen/pensioen hebben. Daarom voeren wij tegenwoordig het beleid dat niemand met een lagere (financiële) rang dan opperwachtmeester of liever nog adjudant-onderofficier de dienst zou mogen uitgaan. Wij kunnen bij de arbeidsvoorwaardenonderhandelingen met de oud-werkgever helaas niet zoveel voor onze gepensioneerde leden betekenen. De werkgever weigert namelijk al jaren elke beweging in die richting. Uiteraard sluiten wij ons volledig aan bij de inzet van onze vakcentrale, de FNV, die een verhoging van het minimumloon naar 14 euro per euro nastreeft en daarmee dus ook een stijging van de AOW. Gelukkig zie ik op dit dossier ook een Europese beweging in de goede richting. Dit in de vorm van een EU-richtlijn voor een toereikend loon, die een steun in de rug vormt voor de 14 euro inzet van de FNV.”

Ombudsman Reinier van Zutphen:
'Wettelijke termijnen worden
overschreden'

'KLACHTENREGELING DEFENSIE WORDT NAUWELIJKS TOEGEPAST'

De registratie van klachten is onvoldoende, ze worden te veel bekeken vanuit de organisatie en het ontbreekt Defensie aan lerend vermogen. Dat concludeert de Nationale ombudsman en Veteranenombudsman Reinier van Zutphen in het rapport 'Monitor klachtbehandeling Defensie'. "Ook de gang van zaken rond het militair invaliditeitspensioen laat nog steeds veel te wensen over."

Vier jaar zijn er verstreken sinds het eerste rapport van de Nationale ombudsman en Veteranenombudsman Reinier van Zutphen over de gebrekkige klachtenbehandeling bij Defensie, maar er is nauwelijks iets verbeterd. Van Zutphen: "Daarvoor liep het ook al niet goed, want er waren wel 8 of 9 klachtenregelingen. We hebben het er nog met toenmalig minister Hennis van Defensie over gehad en dat heeft geleid tot een nieuwe eenduidige klachtenregeling in 2016 die er gewoon goed uitzag. Maar al bij de introductie ging het fout, want

er werd geen enkele ruchtbaarheid aan gegeven. Dat is zo gebleven en nu na vier jaar moeten we concluderen dat er nauwelijks gebruik van wordt gemaakt."

Nieuwe klachtenregeling

Aan rapporten ontbreekt het niet. Twee jaar geleden verscheen het rapport 'Onderzoek Sociaal veilige werkomgeving Defensie' van de commissie Giebels, waarin ook de klachtenafhandeling kritisch werd beoordeeld. En al vier jaar doet de Nationale Ombudsman zelf onderzoeken naar klachten bij Defensie.

"Vanaf 2016 wordt beterschap beloofd aan de Kamer en aan ons, maar eigenlijk is er geen enkele verbetering," zegt Van Zutphen. Het grootste probleem is dat de nieuwe klachtenregeling bij niemand bekend is. Van Zutphen heeft daar twee jaar geleden samen met zijn coördinator Matthijs van der Hoeven een gesprek over gehad met de minister en staatssecretaris naar aanleiding van een evaluatie van de eerste twee jaar. "Toen hebben we al gezegd: doe er wat mee. Ga niet om die regeling heen, want dat is ook een probleem. Er zijn verschillende afdelin-

← Reinier van Zutphen: "Elke keer moet het wiel opnieuw worden uitgevonden."

gen die zich bezighouden met klachten, meldingen en signalen met de beste intentie, maar dat werkt contraproductief. Er is geen onderlinge samenhang en geen bescherming voor de klager."

Wettelijke verplichting

Het is een van de conclusies in de mede door Van der Hoeven geschreven 'Monitor Klachtenbehandeling Defensie': klachten worden te vaak op een oneigenlijke manier afgehandeld. Vaak door organisatieonderdelen die actief zijn op het gebied van klachten en meldingen, maar die formeel geen rol hebben in de Klachtenregeling Defensie. "Iemand klaagt dan over iets of over een leidinggevende," zegt Van der Hoeven. "Dan doet zo'n onderdeel het af met een brief waarin ze de oplossing gevonden denken te hebben, maar daarbij wordt meestal niet gewezen op de officiële klachtenregeling noch dat er een beroepsmogelijkheid is bij de ombudsman. Dat zijn wettelijke verplichtingen."

Omdat de ombudsman de Defensie-organisatie wil helpen om de kennis te verbeteren, heeft Van der Hoeven met zijn team meerdere workshops gegeven aan klachtbehandelaren van Defensie. Van der Hoeven: "Ze blijken dan nog nooit gehoord te hebben van de wettelijke verplichtingen als het gaat om klachtbehandeling. De meest elementaire kennis ontbreekt. De workshop was eigenlijk bedoeld voor een verdieping, maar daar kwamen we niet aan toe." Ook wat betreft de termijnen van de behandeling van een klacht ontbreekt het aan kennis, maar vooral ook aan regie. "Wij zien bij Defensie dat meer klachten buiten dan binnen de wettelijke termijn worden afgehandeld."

Geen lerend vermogen

Dat klachten vaak informeel worden afgedaan heeft nog een nadeel: ze worden niet centraal geregistreerd. Van Zutphen: "Als je iets registreert, hoeven daaraan helemaal geen consequenties te worden verbonden, maar het geeft je wel inzicht in hoeveel en waarover wordt geklaagd en hoe je het afhandelt." Registratie is noodzakelijk voor

de organisatie om ervan te leren, maar die mogelijkheid laat Defensie volgens Van der Hoeven liggen. "Pas als iemand stevig in de pen klimt en liefst met een advocaat naar het ministerie stapt, wordt het geregistreerd als klacht. Anders pakt een afdeling casecoördinatie of de IGK het op. Als ze zich dan na lange tijd bij ons melden, vragen we bij het centraal Klachtcoördinatiepunt een dossier op, maar dat is er dan niet."

Van Zutphen benadrukt dat Defensie zichzelf daarmee tekort doet. "Elke keer moet het wiel opnieuw worden uitgevonden. Sommige klagers zijn ook heel slim, die komen telkens terug. Ze wachten gewoon totdat er een nieuwe IGK is of een nieuwe commandant en beginnen opnieuw, want er is toch geen registratie."

Niks op papier

Dat klachten informeel worden afgedaan, heeft volgens Van Zutphen nog een nadeel. "Wees transparant in wat je doet. Bij het Korps Mariniers zien wij bijvoorbeeld nooit een klacht. Dat vind ik eigenlijk een heel zorgelijke ontwikkeling. Het kan betekenen dat ze het informeel heel goed oplossen, maar de keren dat wel iets naar buiten komt, wijzen op het tegendeel. We hebben een keer iemand gehad die van de opleiding weggepest was en met een posttraumatische stressstoornis thuis zat. Of een marinier die niet goed werd behandeld in het missiegebied na een ongeval. Maar op papier was er niks, er was geen klacht te vinden."

Volgens de Ombudsman speelt de cultuur daarbij een rol, maar begint het bij een goede registratie. "We hebben ook contact met de Australische Inspecteur der Krijgsmacht. Die zegt: 'We willen dat alles geregistreerd wordt. Waarom? Omdat we daarvan kunnen leren. Ik maak me zorgen over onderdelen waar nooit een klacht of melding geregistreerd wordt.' Bij Defensie hier blijft het toch iets van 'we lossen het zelf wel op' en daardoor weet niemand het van elkaar."

Militair Invaliditeitspensioen

In de Monitor wordt geconstateerd dat het bij klachtafhandeling vaak ontbreekt aan

'Pas als iemand stevig in de pen klimt en liefst met een advocaat naar het ministerie stapt, wordt het geregistreerd als klacht'

persoonlijk contact en dat een besluit over de klacht nauwelijks wordt gemotiveerd. "Dat laatste is gewoon wettelijk verplicht," aldus Van Zutphen. "Ik snap werkelijk niet waarom niet veel vaker iemand gewoon gebeld wordt. Bij ons geldt standaard dat iedereen binnen een week wordt teruggebeld. Aan de reactie merk je dan vaak dat klagers bij Defensie dat niet gewend zijn. Een voorbeeld zijn de klachten over de afwijzing van de aanvraag voor een draaginsigne gewonden. Die werd in het verleden per post gestuurd. Vaak gaat het dan om militairen met PTSS, die zijn dan direct van slag. Nadat we daarover aan de bel hebben getrokken, gebeurt dat nu wel op een persoonlijke wijze."

Veteranen klagen de laatste jaren veel over de gang van zaken rond het aanvragen en het bepalen van het Militair Invaliditeitspensioen (MIP). Uit een onderzoek van de Veteranenombudsman vorig jaar bleek al dat er lange wachttijden zijn voor de keuringen die op zichzelf al voor veel stress zorgen. Gebleken is dat het ontbreken van een medische eindtoestand de oorzaak is van veel klachten. Van Zutphen: "We hebben een herziening van de procedure voor het bepalen van het MIP voorgesteld, waardoor iemand eerst behandeld wordt en een medische eindtoestand bereikt. Daarna wordt hij of zij pas gekeurd en volgt een toekenning MIP en kun je procederen voor restschade. Die wijziging van het stelsel is al veel eerder toegezegd, maar daar moet nu eindelijk werk van worden gemaakt."

» Chris Laarhoven in juni 2005 bij de uitreiking van zijn Draaginsigne Gewonden (DIG) door toenmalig minister Henk Kamp van Defensie. Foto: William Moore

Libanonveteraan en AFMP-lid Chris Laarhoven

‘JE WORDT AF EN TOE GEK VAN DE STRESS’

Chris Laarhoven werd in 1981 op 19-jarige leeftijd als dienstplichtig soldaat naar Libanon uitgezonden. Als ambulancechauffeur maakte hij talloze aangrijpende incidenten mee. Zo moest hij onder meer drie omgekomen Libanese broers bij hun moeder afleveren. Na zijn terugkeer begon Laarhoven aan een carrière in de burgermaatschappij, maar steeds vaker speelden verwerkingsproblemen op. In 2002 volgde de diagnose posttraumatische stressstoornis (PTSS).

Ondanks dat hij al enige tijd een medische eindtoestand en een Militair Invaliditeitspensioen (MIP) heeft, is Chris Laarhoven (58) nog dagelijks bezig met de gevolgen van zijn uitzending. “Min of meer toevallig hoorde ik pas onlangs van een veteraan dat ik nog recht heb op restdade. Niemand heeft me daar eerder op gewezen.” Met steun van de AFMP is de Libanonveteraan een procedure begonnen om te krijgen waar hij recht op heeft.

Medische eindtoestand

Hoewel hij kort na de diagnose PTSS vier keer is gekeurd en de zorg moeizaam op gang kwam, is hij nooit op het idee gekomen om een klacht in te dienen. “Niemand heeft mij op die mogelijkheid gewezen. En ik had destijds ook andere dingen aan mijn hoofd. Door mijn alcoholverslaving verliep ook mijn behandeling niet goed.” Uit ervaring weet hij hoe belangrijk het is dat er meer zekerheid geboden wordt in een dergelijk proces. “Door al die

keuringen werd ik af en toe gek van de stress.” Een stelselherziening waarbij eerst behandeld wordt om een medische eindtoestand te bereiken en dan pas een keuring volgt voor het MIP, zou hij toejuichen. “Toevallig heb ik een kameraad bij wie pas de laatste jaren problemen als gevolg van zijn uitzending naar boven zijn gekomen. Hij is direct behandeld en heeft inmiddels ook een medische eindtoestand en een MIP. Ik zie hoeveel rust dat bij hem gebracht heeft.”

IGK luitenant-generaal Frank van Sprang over klachtenregeling

‘REGISTRATIE KAN OOK AFSCHRIKKEN’

De registratie van klachten moet en kan beter, vindt de IGK-luitenant-generaal Frank van Sprang, maar het moet niet ten koste gaan van de toegankelijkheid. Ook Van Sprang vindt dat bij bepaling van het MIP eerst gewerkt moet worden aan de behandeling naar een medische eindtoestand.

REACTIE MARVER

➔ De MARVER herkent de onvrede rondom het MIP en pleit al jaren voor verbeteringen. Wij hadden goede hoop dat de evaluatie van het PTSS-protocol uit 2017 hiervoor zou kunnen zorgen. Uit deze evaluatie kwamen goede aanbevelingen, onder andere ook voor de gewenste verbetering van de MIP-procedure. Dat de aanbevelingen uit dit evaluatierapport na vier jaar nog steeds op de plank liggen, is voor de MARVER onacceptabel. Zolang Defensie deze verbeteringen niet doorvoert, heeft praten over een nieuwe herziening wat ons betreft geen zin. Dat zou wederom valse hoop geven aan de veteranen en daar werken wij niet aan mee.

“Ik ben het met de Veteranen-ombudsman eens dat registratie van klachten ook belangrijk is om ervan te leren, maar ik plaats wel enkele kanttekeningen”, aldus Inspecteur Generaal der Krijgsmacht (IGK) luitenant-generaal Frank van Sprang. “We moeten uitkijken dat we niet een bureaucratisch systeem optuigen dat ten koste gaat van de laagdrempeligheid. Als je alles gelijk gaat registreren, kan het ook afschrikken. En je moet ook met elkaar in gesprek over wat je verstaat onder het woord klacht. Wij zitten zelf meer in de bemiddeling, mensen die verdwalen in het woud van loketten weer in contact te brengen met de juiste instantie of ze bij een geschil weer aan tafel krijgen.”

Klachtenregeling

De IGK krijgt jaarlijks rond de 400 verzoeken van militairen om te bemiddelen. Zijn staf willigt niet alle verzoeken in. Van Sprang: “Bij de intake kijken we of betrokkene al een klacht of verzoek elders heeft lopen. Dat moet dan eerst worden afgerond of stilgezet.” Alles wordt zorgvuldig geregistreerd, benadrukt Van Sprang. “Maar kennelijk doen we dat in een systeem dat niet gelinkt is aan de klachtenregistratie.” De IGK denkt dat hier winst valt te behalen. “Het klopt wat de Ombudsman concludeert: er zijn veel loketten. Maar het belangrijkste is om ervoor te zorgen dat áchter die loketten alles goed gecoördineerd wordt. Want als mensen

eenmaal gewend zijn aan een bepaalde weg, moet je niet repareren wat niet kapot is, zeg maar.”

Slechts vier procent van de zaken die de IGK behandelt, leidt niet tot een bevredigende oplossing. “In de registratie vinken we onder meer aan of de betrokkene tevreden is over de bemiddeling en of de uitkomst bevredigend is. Als dat bij een van beiden, of allebei, niet het geval is, wijzen we standaard op de mogelijkheid om andere wegen te bewandelen. We hebben ook regelmatig contact met onder meer de Ombudsman om hierover van elkaar te leren, zodat onze stafofficieren ook de weg weten.” Dat de klachtenregeling in de Defensieorganisatie weinig bekend is, wijt Van Sprang niet alleen aan de communicatie daarover. “Het is niet alleen een kwestie van zenden door de organisatie, maar ook van luisteren door het personeel. Mensen hebben hierin ook een eigen verantwoordelijkheid.”

Onvrede MIP

In zijn jaarrapport van 2019 constateert de IGK ook dat er veel onvrede is over de gang van zaken rond het MIP, met name de lengte van de procedures. “Je moet daarbij uitkijken dat niet allerlei zaken door elkaar lopen. Je hebt natuurlijk ook klachten over het vastgestelde percentage en vragen met betrekking tot de procedure voor de restschade. In dat kader nodigen we ook mensen van bijvoorbeeld de juridische dienstverlening

uit om anoniem casussen te bespreken. Als een advocaat betrokken is bij een procedure, kan dat ook extra tijd in beslag nemen. Als er bijvoorbeeld een voorstel van Defensie ligt en hij denkt er financieel meer uit te kunnen halen, zul je het dossier toch weer in behandeling moeten nemen.”

Volgens de IGK is er ten aanzien van de keuringen wel verbetering zichtbaar omdat het aantal keuringsartsen is uitgebreid. “En er komt een herziening aan van het Voorzieningen- en Uitkeringsstelsel voor veteranen. Ik heb pas nog een presentatie bijgewoond van de HDP daarover. Daarin is de procedure er op gericht om eerst te behandelen, dan een medische eindtoestand te bereiken en dan pas te keuren om het MIP-percentage vast te stellen. Ik vind wel dat daar in specifieke gevallen, bijvoorbeeld bij hersenletsel, later op teruggekomen moet kunnen worden als de gevolgen verergeren. Je zou in zulke gevallen een wat ruimere bandbreedte kunnen hanteren bij de vaststelling van het percentage.” Het moment waarop de herziening wordt ingevoerd, is nog onzeker. “Dat hangt onder andere af van wanneer het in het overleg met de vakcentrales wordt afgerond, want daar ligt momenteel een stuwmeer aan onderwerpen die allemaal belangrijk zijn. Maar ik mag toch hopen dat de frictie op het ene onderwerp niet van invloed is op de behandeling van het andere onderwerp.” ←

De defensieparagraaf van politieke partijen

VAN FORSE INVESTERINGEN TOT **KRITISCHE** GELUIDEN

In de aanloop naar de Tweede Kamer-verkiezingen op 17 maart 2021 verdiept Interventie zich in de defensieparagraaf van de (concept-)verkiezingsprogramma's van diverse politieke partijen. Wat is hun visie op de rol die Defensie de komende jaren moet gaan spelen, hoeveel budget moet hiervoor worden vrijgemaakt en wat zijn hun prioriteiten op het gebied van personeel & materieel? En wat moet er internationaal gebeuren? Op deze pagina's hebben we in het kort de defensieparagrafen op een rij gezet van de partijen, waarvan de verkiezingsprogramma's inmiddels bekend zijn. Want bij een kabinetsformatie zal in de onderhandelingen menig voorstel sneuvelen en zal er water bij de wijn worden gedaan. Voordat je gaat stemmen, is het bovendien verstandig ook te kijken naar andere zaken die jij belangrijk vindt. De Stemwijzer kan je daarbij straks helpen.

Visie

De VVD noemt investeren in Defensie noodzakelijk, maar op zichzelf niet voldoende. 'Straaljagers bieden weinig bescherming als landen migratiestromen op ons afsturen, de toevoer van energie of strategische goederen kunnen afknijpen of met digitale spionage op grote schaal bedrijfsgeheimen stelen. Decennia van bezuinigingen hebben veel gevraagd van onze krijgsmacht. De afgelopen jaren zijn de eerste stappen van herstel ingezet.'

Budget

Substantiële verhoging defensiebudget naar Europees Navo-gemiddelde. Precieze datum is niet genoemd.

Personeel & materieel

- Versterking van capaciteiten waarin krijgsmacht sterk is, zoals 4 nieuwe, mondiaal inzetbare onderzeeboten en extra F-35's.
- Investering in technologisch hoogwaardige slagkracht en ondersteunende eenheden voor Landmacht.
- Investering in nichewapens, zoals raketverdediging.
- Investering in Defensie Cybercommando en inlichtingendiensten.
- Investering in space-eenheid waarmee Defensie werkt aan veilige communicatie en inlichtingenvergarig.
- Marechaussee-uitbreiding: andere landen helpen bij bescherming gezamenlijke Europese buitengrenzen.
- Uitbreiding van flexibele oplossingen voor tekorten, zoals Defensity College waarbij studenten als reservist kunnen werken en het delen van werknemers en materieel tussen Defensie en bedrijven.
- Blijvende steun voor veteranen.
- Ondersteuning samenwerking Defensie en politie in veteranenzorg.

Internationaal

- Desnoods zonder resolutie van de VN-Veiligheidsraad militair ingrijpen als dat voor de veiligheid of belangen van Nederland en bondgenoten nodig is.
- Samenwerking met gelijkgezinde landen binnen Navo en EU, geen abstracte vergezichten rond Europees leger.
- Oprichting van gezamenlijke eenheden met bondgenoten voor nieuwe wapens die nodig zijn voor de Navo of Europese operaties, maar die te duur zijn voor individuele landen, zoals hypersonische raketten en grote verkenningsvliegtuigen.

Visie

De bereidheid van onze militairen om zich waar ook ter wereld in te zetten voor vrede en veiligheid legt volgens het CDA een grote verantwoordelijkheid bij de politiek. 'De eenheden moeten er altijd op kunnen vertrouwen dat zij goed getraind, voorbereid en toegerust met het beste materieel hun moeilijke werk kunnen doen. Met de steun van bondgenoten, maar zeker met de steun van de politiek en samenleving in ons eigen land.'

Budget

Langjarig groeipad, waarmee de defensie-uitgaven binnen 10 jaar worden opgetrokken naar de NAVO-norm van 2% BBP.

Personeel & materieel

- Modern loongebouw, goed salaris, betere kazernes en beste materieel.
- Voldoende personeel werven.
- Voor de continuïteit in aanschaf, onderhoud en vervanging van militair materieel de Europese afhankelijkheid van andere landen verminderen.
- Investeringen in krachtige, innovatieve defensie-industrie.
- Versterking van zwaar materieel, van hoogwaardige technologische systemen en van kennis over digitale oorlogsvoering.
- Vaker beroep doen op Europese uitzondering van nationaal veiligheids- en economisch belang om materieel in Nederland aan te besteden.
- Meer mogelijkheden voor veteranen om hun kennis en ervaring in oorlogsgebieden te delen met samenleving.

Internationaal

- Intensievere Europese defensiesamenwerking: gemeenschappelijke missies en oefeningen, onderlinge samenwerking van eenheden en landen, taakverdeling van militaire capaciteit en gezamenlijke inkoop.
- Geen geïntegreerd Europees leger.
- Versterking inlichtingen- en veiligheidsdiensten.
- Creëren Cyberhub, met Defensie Cybercommando en Nationale Cybersecurity Centrum als onderdeel.

VERKIEZINGEN

Visie

Nederland draagt zijn steentje bij aan de bevordering van de internationale rechtsorde en is volgens de PvdA bereid deel te nemen aan vredesmissies. 'Daarbij houdt de PvdA vast aan de 3D aanpak (Development, Defence, Diplomacy), waarbij de politieke en ontwikkelingsdimensie leidend zijn en niet louter de militaire. Van Nederlandse deelname is alleen sprake als er voor de missie een volkenrechtelijk mandaat is en instemming van de Tweede Kamer en eventuele toepassing van militair geweld deel uitmaakt van een weldoordachte langetermijnstrategie.'

Budget

Verhoging van defensiebudget.

Personeel & materieel

- Investering in krijgsmacht en in uitvoeren missies.
- Goed opgeleid, divers personeel, fatsoenlijk salaris en voldoende collega's.
- Investering in defensiepersoneel en hun training.
- Blijvende zorg voor veteranen en hun trauma's, controle door Veteranenombudsman.

Internationaal

- Krijgsmacht legt zich toe op NAVO-taken én op mogelijke internationale vredesmissies.
- Nederland moet meerdere internationale operaties tegelijkertijd kunnen blijven uitvoeren.
- Bescherming tegen cyberaanvallen.
- Volledige medewerking van Moskou aan MH17-proces.
- Effectieve bewapening tegen des- en misinformatie Russen. → 13

D66**Visie**

Volgens D66 ligt de toekomst van Defensie in Europa en binnen de NAVO. 'Wij zijn voorstander van een Europese krijgsmacht. Nu wij niet meer kunnen rekenen op de vertrouwde militaire veiligheidsparaplu van de Verenigde Staten, is het zaak dat we zelf onze broek kunnen ophouden. D66 wil een defensieapparaat dat professioneel en slagvaardig kan inspelen op alle nieuwe uitdagingen die de huidige wereld brengt.'

Budget

Defensie-uitgaven laten toegroeien naar Europees gemiddelde van 1,43% BNP.

Personeel & materieel

- Organisatiestructuur- en cultuur omvormen tot krachtig defensieapparaat.
- Defensieorganisatie moet werken aan interne veiligheidscultuur.
- Zorg voor bestaand personeel én veteranen.
- Actief beleid Defensie om een diverse organisatie te worden.
- Meer mogelijkheden voor deeltijd en reservisten.
- Schrappen leeftijdsbelemmeringen.
- Samenwerking Defensie met private sector.
- Investering in cybercapaciteiten bij Defensie.
- Verduurzaming inkoop- en vastgoedbeleid Defensie.

Internationaal

- Fysiek Europees militair hoofdkwartier, waar militaire operaties worden aangestuurd.
- Elke lidstaat stelt vast welke bijdrage het levert aan militaire capaciteiten voor bescherming en verdediging van de EU. Deze vormen samen de Europese krijgsmacht.
- Inzet Europese krijgsmacht voor civiele, militaire en vredesmissies.
- Commissie Veiligheid en Defensie in het Europees Parlement voor democratisch toezicht op missies.
- Openstelling krijgsmacht voor burgers van andere EU-lidstaten.
- Wederzijdse, internationale ontmanteling kernwapens.
- Internationale afspraken voor gebruik semi-autonome wapensystemen.
- Tegen gebruik van volledig autonome wapensystemen, zoals killerrobots.
- Eigen ruimtestrategie van EU: o.a. wetgeving over oorlogvoering in de ruimte.
- Wapenexportbeleid wordt Europees.

**GROEN
LINKS****Visie**

Als alle niet-militaire opties voor het beschermen van mensen zijn uitgeput, kunnen volgens GroenLinks militaire interventies nodig zijn. 'Militair optreden leidt op zichzelf niet tot duurzame vrede. GroenLinks steunt alleen militaire interventies als uiterste redmiddel en als deze hand in hand gaan met langdurige diplomatie, humanitaire hulp en wederopbouw. GroenLinks is voorstander van betere militaire samenwerking binnen de EU.'

Budget

Geen budget genoemd.

Personeel & materieel

- Meer gespecialiseerde taken voor leger.
- Investering in Marine, die ook in Caribisch deel wordt ingezet.
- Investering in tegengaan online oorlog, in beveiliging van informatie en in versterking van diplomatieke dienst.

Internationaal

- Beter samenwerking tussen krijgsmachten in EU.
- Nederlandse Land- en luchtmacht werken zoveel mogelijk samen met de krijgsmacht van omliggende landen.
- Toewerken naar Europese defensiemacht.
- Strikte internationale afspraken over de inzet van nieuwe wapensystemen, zoals bewapende drones, cyberaanvalen en hypersonische raketten.
- Berechting van verantwoordelijken neerhalen MH17.

SP**Visie**

Volgens de SP werkte Nederland de afgelopen jaren mee aan een permanente oorlog, in onder meer Afghanistan, Irak en Syrië. 'Nergens hebben deze oorlogen tot vrede geleid. Wel hebben ze veel leed veroorzaakt en veel slachtoffers gemaakt. Vernietiging van landen leidde tot miljoenen vluchtelingen en versterkte de positie van terroristische organisaties. We stoppen met deze zinloze oorlogen en kiezen voor een vredespolitiek.'

Budget

SP noemt geen defensiebudget.

Personeel & materieel

- Hervorming van krijgsmacht: naast verdediging eigen land ook inzet voor vredestaken.
- Geen nieuwe onderzeeërs, geld moet naar onderwijzers.
- Geen uitbreiding van JSF-vloot.
- Geen nieuwe kernwapentaak voor Nederlandse JSF-vliegtuigen.
- Defensiepersoneel mag niet slachtoffer worden van onverantwoord handelen Defensie.
- Oprichting fonds voor ondersteuning van slachtoffers van giftige stoffen.
- Goede ondersteuning en nazorg voor alle veteranen, zeker met PTSS.
- Al het defensiepersoneel moet op 65e met pensioen.

Internationaal

- Nederland moet geen wapens meer leveren aan landen waar mensenrechten worden geschonden
- Ondertekening van VN-verdrag voor verbod op kernwapens.
- Alle bestaande Amerikaanse kernwapens op Nederlands grondgebied moeten worden teruggestuurd.

‘Tijdens de coronacrisis bleek opnieuw de waarde van Defensie in nationale crises’

SGP

Visie

Europa bleef volgens de SGP al ruim 75 jaar vrijwel verschoond van oorlog. ‘Maar de wereld blijft onveilig. Tijdens de coronacrisis bleek opnieuw de waarde van Defensie in nationale crises. Zo werd de logistieke kracht en organisatiekracht van onze krijgsmacht ingezet voor bijvoorbeeld het helpen van ziekenhuizen met patiëntentransport. Internationaal neemt Nederland actief deel aan de strijd tegen islamitisch terrorisme. En (digitale) aanvallen tussen landen zijn aan de orde van de dag.’

Budget

Navo-afspraken om (minimaal) 2% van BBP in Defensie te investeren, moet wettelijk worden vastgelegd.

Personeel & materieel

- Uitbouw van Nederlandse defensie-industrie.
- Miljoenen investeren in marktconform loongebouw.
- Goede huisvesting, voedselvoorziening, uitrusting en medische zorg, zowel voor militairen op missie als ‘thuis’.
- Bij ernstige misstanden binnen Defensie moeten verantwoordelijken ter verantwoording worden geroepen en niet ‘weggepromoveerd’.
- Op peil houden reservistenleger en uitbreiding aantal cyberreservisten.
- Goede veteranenzorg, vooral voor PTSS-slachtoffers.
- Naar Israëlië voorbeeld militairen

- kansen bieden hun bij Defensie opgedane (technologische) kennis toe te passen als ondernemer of bij bedrijven.
- Bijzondere aandacht nodig voor niches, zoals special forces, ballistische raketverdediging, onderzeeboten en (strategisch) luchttransport.
- Aanschaf minimaal 52 F35’s.
- Noodzaak onderzoeken op langere termijn nog meer jachtvliegtuigen te kopen.
- Onbemande MQ-9 ‘Reaper’ toestellen voorzien van bewapening.
- Behoefte aan nieuwe transport- en gevechtshelikopters.
- Aanschaf vier nieuwe onderzeeboten.
- Heroprichting eenheid gevechtstanks.

Internationaal

- Internationale (oorlogs-)recht en een mandaat van de Veiligheidsraad wenselijk voor legitiem militair optreden.
- NAVO-landen moeten luchtverdedigingssysteem ontwikkelen dat bestand is tegen de nieuwste wapensystemen.
- Meer budget voor Defensie-cybercommando en MIVD.
- Wellicht samen met een ‘pool’ van bondgenoten aanschaf overwegen van maritieme patrouillevliegtuigen.
- Nederland moet het voortouw nemen bij het bepalen van internationaalrechtelijke kaders over zinvolle menselijke wapengeweld door bijvoorbeeld drones of cyberwapens.

VERKIEZINGEN

PARTIJ VOOR DE
VRIJHEID

De PVV heeft geen visie op Defensie in haar verkiezingsprogramma staan.

Partij voor
de Dieren

Visie

Westerse regeringen, waaronder Nederland, moeten zich volgens de Partij voor de Dieren gaan richten op het wegnemen van de voedingsbodem van conflicten. Zij wil dat Nederland stopt met het steunen van gevechtsmissies. ‘Westerse bombardementen en militaire betrokkenheid bij conflicten zoals in Afghanistan, Irak en Libië hebben de wereld niet veiliger gemaakt. In plaats daarvan sloegen miljoenen mensen op de vlucht en is de dreiging van terrorisme nog altijd aanwezig.’

Budget

Geen budget genoemd.

Personeel & materieel

- Verhoging leeftijd waarop onze militairen mogen worden uitgezonden: van 18 naar 21 jaar.
- Geen nieuw groot vechtmaterieel, zoals straaljagers en duikboten.
- Defensie mag niet actief minderjarige rekruteren, ook niet bij voorbereidende militaire opleidingen.

Internationaal

- Geen medewerking aan gevechtsmissies, ook niet van Navo.
- Volledige zeggenschap over eigen krijgsmacht: er komt geen Europees leger.
- Geen wapens leveren aan repressieve, autoritaire staten.
- Ondertekening VN-verdrag voor verbod op kernwapens.

SCHADE

DFD is bij noodsituaties 24/7 bereikbaar. Bij schade is dit belangrijk. Samen met onze partners helpen wij u bij het beperken en herstel van uw schade. Download de DFD-app, dan heeft u altijd de belangrijke informatie en telefoonnummers binnen handbereik.

GEZIN

Samenwonen, trouwen of juist scheiden? Uw verzekeringen moeten worden aangepast. Hetzelfde geldt wanneer u een kind krijgt of een kind meerderjarig wordt. Geef de wijzigingen in uw gezinssituatie daarom altijd door.

WONEN

Een huis kopen of verhuizen? Een hypotheek afsluiten of aanpassen? Een belangrijke financiële stap. Voorkom bij de aankoop, of juist later, financiële tegenvallers. Laat u persoonlijk adviseren en begeleiden door de DFD-adviseur.

UITZENDING

De DFD ongevallen- en reisverzekering biedt tijdens meer risicovolle uitzendingen standaard dekking. Toch is het belangrijk om al uw verzekeringen te controleren. Contact DFD tijdig zodat u en uw gezinsleden tijdens de uitzending hier geen omkijken naar hebben.

UIT DIENST

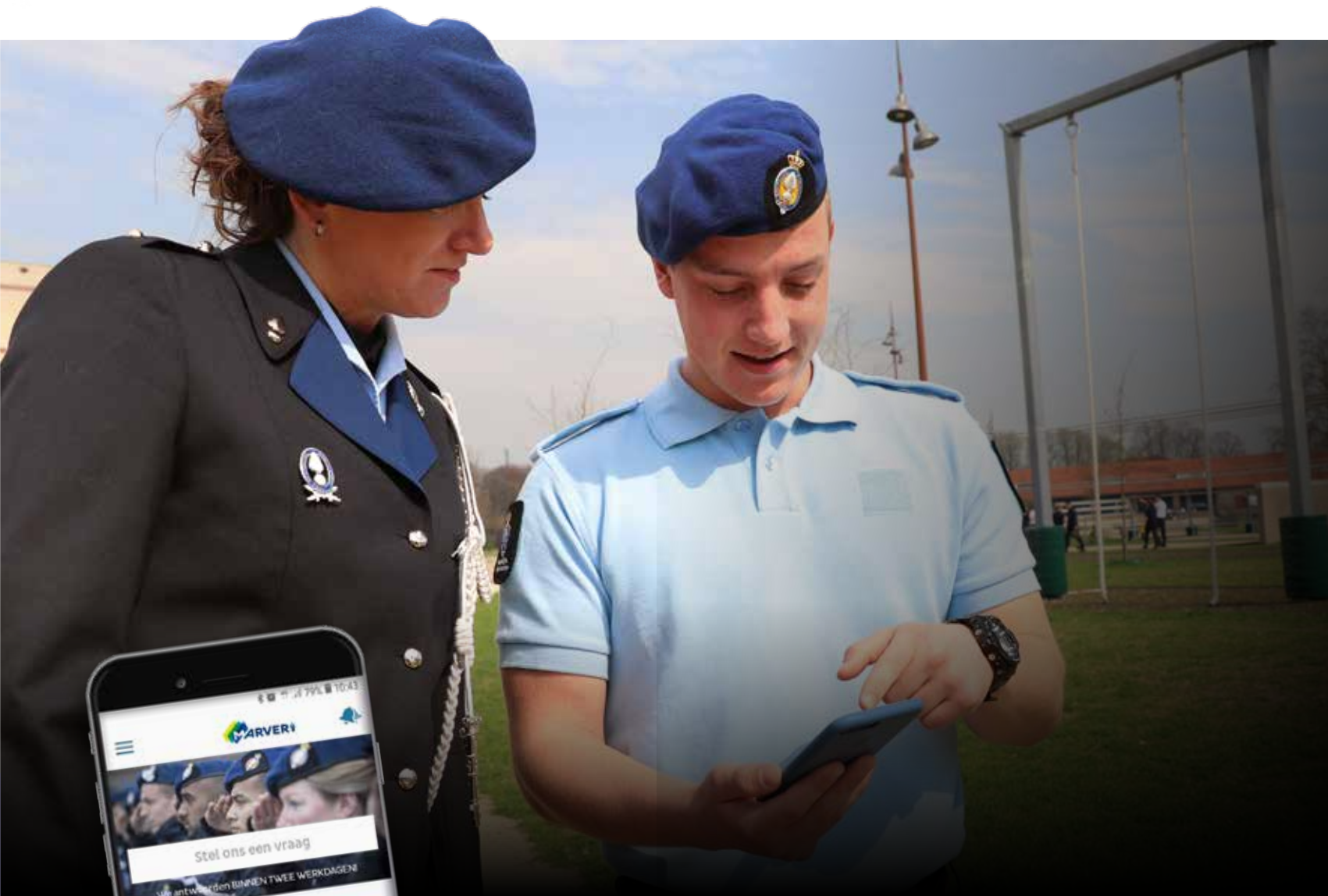
Eindigt uw aanstelling bij Defensie? Kiest u voor een loopbaan buiten Defensie of gaat u met functioneel leeftijdsontslag? U blijft gewoon relatie bij DFD, maar uw verzekeringen moeten worden aangepast aan de nieuwe situatie.

**Namens het team van
DFD wensen we u
fijne feestdagen.**

Veranderingen in 2021? Contact ook dan weer DFD

Bij veranderingen in uw leven is het belangrijk om tijdig na te gaan of uw verzekeringen en hypotheek nog wel bij de nieuwe situatie passen. Neem daarom altijd contact op met DFD. Ook wanneer er niets lijkt te veranderen, is het slim om uw verzekeringen jaarlijks na te lopen. Wij helpen en adviseren u graag. Zodat u goed verzekerd blijft.

De leden-app met
nieuws en informatie
rondom je werk

SPECIAAL VOOR ONZE LEDEN: DE MARVER-APP

Altijd je vakbond op zak!

- Dé plek voor het stellen van je persoonlijk vraag;
- Met exclusieve content over je werk en het vak;
- Alle antwoorden op de meest gestelde vragen;
- En de belangrijkste bijeenkomsten in de agenda.

MENINGEN OVER AAC-ADVIES ROND BEZOLDIGINGSSTELSEL LOPEN UITEEN

De Advies- en Arbitragecommissie (AAC) adviseerde Defensie en de vakbonden onlangs om zo snel mogelijk weer om tafel te gaan zitten om de uitgangspunten waaraan het nieuwe bezoldigingsstelsel moet voldoen vast te leggen. Zij stelde voor om daarbij een onafhankelijk procesregisseur te betrekken. Tijdens een

recent SOD werd duidelijk dat er nog geen overeenstemming is over het al dan niet volledig of deels overnemen van dit advies. Omdat het geschil tussen Defensie en de bonden over de totstandkoming van een nieuw bezoldigingsstelsel volledig was vastgelopen, hebben de drie centrales recent besloten om dit geschil voor te leg-

gen aan de AAC. Dit bezoldigingsstelsel had immers al per 1 juli 2020 moeten worden ingevoerd. Om tot haar uitspraak te komen, keek de AAC uitvoerig naar het overleg en de processen van de afgelopen jaren. Zij vroeg zich hierbij af of er wel sprake was van een open en reëel overleg. Volgens de AAC was dit niet het geval bij het overleg, vóórdat de

DUIDELIJKHEID OVER UNIFORME EMPLOYABILITY-ORGANISATIE

De AAC bepaalde onlangs in een bindende uitspraak dat Defensie een nieuwe, uniforme employabilityorganisatie moet inrichten, zoals die is afgesproken in het Arbeidsvoorwaardenakkoord 2017-2018. Deze uitspraak volgde na een langdurig geschil tussen Defensie en de bonden hierover. In het SOD is afgesproken dat er nu snel een concreet beleidsvoornemen wordt opgesteld in lijn met deze uitspraak van de AAC, waarna de verdere ontwikkeling van de employabilityorganisatie plaatsvindt in het reguliere reorganisatietraject.

De AAC benadrukte in haar uitspraak dat de gewenste uniforme employability-organisatie rechtspositioneel bindende afspraken kan maken met militaire en burgerdefensie-medewerkers en dat de organisatie hiërarchisch niet onder een defensieonderdeel

valt. Volgens Defensie kon de afspraak in het Arbeidsvoorwaardenakkoord ook betekenen dat delen van de te vormen employability-organisatie hiërarchisch onder de defensieonderdelen kunnen gaan vallen. De bonden weerspraken dat en hebben uiteindelijk gelijk gekregen van de AAC.

Geen voorbehoud

De AAC stelt vast dat Defensie bij het sluiten van het Arbeidsvoorwaardenakkoord géén voorbehoud heeft gemaakt dat de keuze 'centraal of decentraal' naderhand nog zou worden gemaakt. Deze gang van zaken doet volgens de AAC afbreuk aan de in het Arbeidsvoorwaardenakkoord afgesproken uniformiteit van de organisatie. Daarom is dit strijdig met dit akkoord. Er kunnen misschien redenen zijn om een

gemaakte afspraak opnieuw ter discussie te stellen, maar dat kan alleen als de werkgever de vakorganisaties ervan overtuigt dat vasthouden aan de oorspronkelijke afspraak niet zinvol is. Dat is volgens de bonden niet het geval. De AAC bevestigt dat de gemaakte afspraak daarom moet worden nagekomen.

Begeleidingscommissie

De commissie meent verder dat het zinvol is dat de werkgever een begeleidingscommissie instelt waaraan vertegenwoordigers van de krijgsmachtonderdelen deelnemen. Taak van deze begeleidingscommissie is om nadat de nieuwe organisatie is ingericht en functioneert de toepassing van het centraal vastgestelde employabilitybeleid te evalueren en indien nodig voorstellen te formuleren voor wijziging van dit beleid. ←

uitbraak van het coronavirus plaatsvond. "Deze gang van zaken merkt de commissie aan als een gebrekkig gevoerd open en reëel overleg, dat in overwegende mate kan worden verweten aan de werkgever."

Het vervolgoverleg karakteriseert de AAC als 'gebrekkig'. Hetzelfde geldt volgens de AAC voor afspraken over de fasering en de uitgangspunten, de informatie-uitwisseling en de late aanvang van het formele overleg. "Deze gebreken kunnen worden gekwalificeerd als het ontbreken van een open en reëel overleg, maar ze zijn niet uitsluitend te wijten aan het gedrag van de werkgever. De centrales hebben hieraan eveneens bijgedragen."

Onderschat

De AAC benadrukt dat partijen het proces hebben onderschat. "Gelet op de complexi-

teit van de materie, de gewenste harmonisatie van regels, de samenhang tussen basissalariëring en toelagen en de gevolgen voor het op te bouwen pensioen, had direct duidelijk moeten zijn dat de periode van één jaar om te komen tot een nieuw systeem bijzonder ambitieus was."

Externe factoren, zoals politieke druk en pensioenfondsen ABP, noopten partijen om eerst aandacht te besteden aan andere, ingewikkelde arbeidsvoorwaardelijke onderwerpen, zoals het pensioenstelsel en de dienstenderegeling. "Hierdoor is het bezoldigingssysteem te laat op de overlegagenda beland. Bovendien werd de voortgang gehinderd door de COVID-19-pandemie."

Cruciaal belang

Volgens de AAC is het van cruciaal belang om het overlegklimaat te normaliseren. Het voeren van het overleg over uitgangspunten waaraan het nieuwe bezoldigingssysteem dient te voldoen moet zo spoedig mogelijk aanvangen onder leiding van een onafhankelijke procesregisseur, zo stelde de AAC in haar uitspraak. De commissie adviseert partijen verder om afspraken te maken over de gefaseerde invoering van het nieuwe bezoldigingssysteem.

Ook moeten partijen de aanbevelingen ter harte nemen van de opeenvolgende commissies die destijds werden ingesteld om het onderhandelingsklimaat te verbeteren. ←

'Het is van cruciaal belang om het overlegklimaat te normaliseren'

DFD is klaar voor uw toekomst!

DFD-abonnement. Helder, zeker en gemakkelijk.

Als militaire professional wilt u zekerheid en duidelijkheid over al uw militaire- en privé-risico's. DFD biedt dit. Zoals u als militair wereldwijd onze veiligheid garandeert, zo biedt het DFD-abonnement in combinatie met het DFD MaatwerkPakket de zekerheid dat uw verzekeringen en overige financiële zaken altijd en overal in orde zijn. Alles onder één dak!

Het DFD-abonnement biedt u de zekerheid van:

- ✓ Onafhankelijk en persoonlijk advies;
- ✓ Advies bij u thuis, ook 's avonds en in het weekend;
- ✓ Eén aanspreekpunt, 24/7 bereikbaar;
- ✓ Maatwerk oplossingen voor uw beroeps- en privérisico's;
- ✓ Schadeverzekeringen zonder provisie;
- ✓ Geen verrassingen. U weet precies hoeveel en waarvoor u betaalt;
- ✓ Een vlotte schadeafwikkeling;
- ✓ Gemak. U en uw thuisfront hebben er geen omkijken naar.

DEFENSIE IN DE MEDIA

De MARVER volgt natuurlijk nauwlettend het belangrijkste defensienieuws in de (inter)nationale media. Nieuws waarbij het ministerie van Defensie vaak een prominente rol speelt en onze bond als 'luis in de pels' namens jou als lid regelmatig aan het woord komt. Sinds dit jaar bieden we je onder de titel 'Defensie in de media' een vast terugkerende bloemlezing van relevante ontwikkelingen binnen jouw werkveld in de afgelopen tijd. In deze editie veel aandacht voor de coronahulp van Defensie in de afgelopen tijd.

Noodbrug van Landmacht in Gouda

In Gouda werd op 9 oktober een door de Landmacht gebouwde noodbrug in gebruik genomen. Dankzij deze brug is de nieuwe coronateststraat in de stad beter bereikbaar. Genisten van de Landmacht bouwden de brug binnen één dag op. In totaal 26 militairen van 105 Geniecompagnie Waterbouw uit Den Bosch zetten in de stromende regen de losse panelen van de Baileybrug aan elkaar. Terwijl deze normaal gesproken wordt gebruikt voor zwaar militair verkeer, kunnen bezoekers nu met de fiets of de auto over de noodbrug heen. De gemeente Gouda en de GGD Hollands Midden kwamen met het verzoek voor de tijdelijke brug.

18 leerlingen testen negatief op COVID-19

18 leerlingen die de Algemene Militaire Opleiding Luchtmobiel volgen, zijn op 19 oktober negatief getest op COVID-19. Zij zaten in isolatie en brachten een weekend lang thuis door. Daarna zijn ze verder gegaan met hun opleiding. Eerder gingen 60 leerlingen preventief in isolatie op de Oranjekazerne in Schaarsbergen, omdat 18 van hen coronagerelateerde klachten hadden. Na een reguliere COVID-test bleken zij niet besmet te zijn met het coronavirus.

Militaire zorgmedewerkers bieden coronazorg

Zo'n 100 militaire zorgmedewerkers bieden sinds de derde week van oktober landelijke coronazorg via het Universitair Medisch Centrum Utrecht. Dankzij hun hulp kan het UMC 26 meer patiënten opvangen. Hierdoor kan het ook coronapatiënten overnemen van ziekenhuizen die tegen de grenzen van hun capaciteit aanlopen. De Defensiesteun kwam er op verzoek van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Het ondersteunende team bestaat uit militaire artsen, algemeen militair

verpleegkundigen en coördinerend personeel. Het 400 Geneeskundig Bataljon van de Landmacht leverde de meeste militairen.

1.000 militairen nemen corona-sneltesten af

Defensie kondigde eind oktober aan dat het circa 1.000 militairen ging inzetten om grootschalig corona-sneltesten af te nemen op 7 nieuwe zogeheten XL-testlocaties in ons land. Hun extra handen verhogen de doorstroom en verlagen de druk op de bestaande testlocaties van de GGD. Uiteindelijk gaat het om 900 militairen van de Landmacht en om 100 mariniers, die een korte opleiding volgden om de sneltesten te kunnen afnemen. Zij verlenen nu hulp op XL-testlocaties in Amsterdam, Den Haag, Eindhoven, Groningen, Rotterdam en Utrecht.

‘DIENSTPLICHT LOST PROBLEMEN BIJ DEFENSIE NIET OP’

↘ Dit jaar vallen meisjes voor het eerst onder de dienstplicht. Alle in 2003 geboren meisjes kregen onlangs een brief van het ministerie van Defensie met de mededeling dat ze staan ingeschreven voor de militaire dienstplicht. Het gaat om iets meer dan honderdduizend jonge meiden. Anne-Marie Snels, voorzitter van onze zusterbond AFMP, benadrukte benadrukte op 20 oktober in het NOS Radio 1 Journaal dat ze niet denkt dat hierdoor meer vrouwen worden aangetrokken. “De cultuur bij Defensie is bijzonder weerbarstig, zeker ook voor vrouwen. Ook de arbeidsvoorwaarden zijn niet marktconform en ook dat weerhoudt heel wat mensen om daar te gaan werken,” zo zei Snels. “Dat is eigenlijk heel jammer, want het bedrijf biedt verder veel kansen.”

Oefening Zebra Sword in ons land

De voorbereidingen van vier landmachtbrigades op grootschalige gevechtsoperaties werden vanwege de coronacrisis van Duitsland naar Nederland verplaatst. Op diverse plekken in ons land vonden van 26 oktober tot 11 november voorbereidingen plaats. In verband met deze oefening waren er op de Nederlandse wegen meer militaire transporten dan gebruikelijk. Allereerst verplaatsten zich ruim 20 gevechtsvoertuigen, waaronder CV90's en een Leopard II bergingstank, zich van Havelte naar de Leuserheide bij Amersfoort. Zij oefenden op militaire terreinen in de buurt van Weert, de Peel, Oirschot, Stroe, Deelen, 't Harde en de Marnewaard. Daarnaast waren militairen actief buiten oefenterreinen tussen Amersfoort, Arnhem en Hoogeveen. Defensie vroeg burgers om afstand te bewa-

ren en de oefenende eenheden niet op te zoeken. Door het rondwarende coronavirus oefenden de eenheden in kleinere verbanden en op diverse locaties zoals oefenterreinen, maar ook binnen de bebouwde kom.

Derde coronasteunpakket voor Curaçao

Nederland en Curaçao bereikten begin november overeenstemming over een derde coronasteunpakket voor het eiland. Curaçao krijgt dit pakket in ruil voor hervormingen. Ons land gaat de komende jaren extra investeren in de veiligheid en rechtsstaat van Curaçao. De Nederlandse regering is bereid om een totale structurele investering te doen die kan toenemen tot € 18,5 miljoen. Nederland gaat Curaçao helpen bij de versterking van het grens-toezicht. Op die manier moet grensover-

schrijdende georganiseerde criminaliteit worden tegengegaan. Nederland is in elk geval bereid meer personeel te leveren van de Koninklijke Marechaussee en de Douane. Ook de Kustwacht Caribisch Gebied krijgt versterking.

Northwave Reservistenwerkgever 2020

Northwave werd op 2 november uitgeroepen tot Reservistenwerkgever van 2020. Het bedrijf, gespecialiseerd in integrale informatiebeveiliging, kreeg de voorkeur boven 25 andere genomineerde organisaties. De leiding van Northwave kreeg de prijs op het eigen kantoor. Staatssecretaris Visser van Defensie sprak de winnaar digitaal toe. Zij bedankte Northwave voor de ruimte die het bedrijf geeft aan reservisten om zich te ontwikkelen. “De twee reservisten die deze organisatie hebben voorgedragen, gaven beiden aan dat de combinatie van Defensie en hun baan binnen dit bedrijf hun werkgeluk verhoogt. De medewerking die reservisten krijgen binnen deze organisatie, is een voorbeeld voor andere bedrijven,” zo zei Visser. “Met behoud van integriteit en veiligheid van informatie, zetten de Cyberreservisten van Northwave bijvoorbeeld hun opgedane ervaring zowel in voor Defensie als voor het eigen bedrijf. Daarmee helpen zij Nederland op twee manieren een stukje veiliger te maken.” ←

Marechausseevereniging kijkt terug op veelbewogen jaar

MEERWAARDE IN CORONATIJD

De Marechausseevereniging kijkt terug op een veelbewogen jaar, waarin het coronavirus veel impact had op het leven van jou als militair of burgermedewerker. Twaalf maanden lang spanden we ons meer dan ooit in voor jouw individuele en collectieve belangen. Vaak, om besmettingsrisico's te voorkomen, via de digitale weg, maar altijd vanuit een grote betrokkenheid met jouw werk en inkomen. Op deze pagina's passeren de belangrijkste ontwikkelingen van 2020 de revue en laten we zien wat de MARVER heeft gerealiseerd voor jou en jouw collega's.

Eindelijk opleidingsbudget voor burgers

Burgermedewerkers bij Defensie krijgen vanaf januari een individuele opleidingsaanspraak met bijbehorend budget. Dit budget geldt met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2020. De maatregel maakt deel uit van het arbeidsvoorwaardenakkoord 2018-2020, waarvan de regelgeving dan nog moet worden geformaliseerd. Deze maatregel betekent dat sinds deze datum een eenmalige opleidingsaanspraak ter waarde van maximaal 4000 euro wordt toegekend.

72-uurslimiet dienstreizen geschrapt

Op 21 januari volgt het positieve nieuws dat de 72-uurslimiet, verbonden aan de privéverlenging van buitenlandse dienstreizen, is geschrapt. Deze discutabele maatregel is verleden tijd dankzij de nodige inspanningen van de bonden. Defensie voerde deze maatregel 1,5 jaar terug in, omdat zij vond dat deze bij de Rijksoverheid in te voeren limiet ook voor Defensiemedewerkers moest gelden. Veel MARVER-leden tekenden bezwaar hiertegen aan. In het centrale overleg hebben we het uiteindelijk voor elkaar gekregen dat deze gewraakte maatregel is ingetrokken.

02.2020

Mariniers verhuizen naar Nieuw Milligen

Op 14 februari is de vreugde bij veel mariniers groot: de verhuizing van de marinierskazerne van Doorn naar Vlissingen is definitief van de baan. Het kabinet cancelt de verhuizing en verplaatst de kazerne naar Nieuw Milligen bij Apeldoorn. In januari leek de verhuizing van de 1800 mariniers tellende marinierskazerne naar Nieuw Milligen al een voldongen feit. Staatssecretaris Visser van Defensie benadrukte toen dat de verhuizing naar Vlissingen werd geannuleerd en dat Nieuw Milligen de nieuwe vestigingsplaats zou worden. Haar argument was dat de slagkracht van Defensie een forse deuk zou krijgen door een verplaatsing naar Zeeland. Andere ministers meenden echter dat Zeeland financiële compensatie moest krijgen bij een annulering van de verhuizing naar Vlissingen. Daarna besloot premier Rutte een besluit hierover uit te stellen. Op 14 februari gaat dus alsnog de kogel door de kerk.

Paritaire commissie Chroom-6 kondigt nieuw chroom-6-onderzoek aan

Het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) start in februari een onderzoek naar de situatie rond chroom-6 op andere defensielocaties dan de POMS-locaties. Dit onderzoek volgt na een eerder, al afgerond onderzoek naar chroom-6 op laatstgenoemde locaties. Het onderzoek wordt in het voorjaar van 2021 afgerond.

03.2020

Onoverbrugbaar verschil van inzicht rond employabilityorganisatie

Begin maart wordt duidelijk dat er een onoverbrugbaar verschil van inzicht bestaat tussen de vakbonden en Defensie over de inrichting van de employabilityorganisatie. Een treurige constatering, nadat we jarenlang strijd voerden om de werkgever te bewegen om de inrichting van deze organisatie op te pakken. In het SOD op 5 februari lijken zij nog overeenstemming te bereiken over de employabilityorganisatie. In de weken daarna blijft de werkgever echter weigeren om de gemaakte afspraken na te komen. Gezamenlijk wordt besloten om het geschil voor te leggen aan de Advies- en Arbitragecommissie. De bonden en Defensie verzoeken de AAC een bindende uitspraak te doen.

03.2020**MARVER geeft vanwege COVID-19 andere vorm aan activiteiten**

Het coronavirus noopt de MARVER om vanaf maart diverse activiteiten voor haar leden af te gelasten. Zo worden de bijeenkomsten voor onze niet-actief dienende leden in het hele land geschrapt. Zij vormen immers één van de meest kwetsbare risicogroepen als het gaat om coronabesmettingen. Onze 'fysieke' pensioen- en UGM voorlichtingsbijeenkomsten gaan vanwege COVID-19 ook van de agenda, maar vinden in de maanden september en december alsnog plaats in de vorm van webinars. Het coronavirus heeft ook gevolgen voor onze gratis belastingservice. Aanvankelijk worden al deze activiteiten opgeschort. Op 4 mei start de MARVER echter met belastingservice op afstand. Via Skype, WhatsApp, FaceTime of de telefoon helpen wij talloze leden met hun belastingaangifte.

05.2020**Formeel overleg hervat**

Op 12 mei hervatten Defensie en de vakbonden hun formele overleg. Op 12 maart werd dit overleg geannuleerd in verband met de coronarichtlijnen. Dit besluit werd op 6 april verlengd t/m 6 mei. Omdat de coronaperiode langer duurde dan verwacht, voerden de sociale partners overleg over de wijze waarop de vergaderingen een herstart konden krijgen. Niet alleen vanwege lopende dossiers, maar ook om verder te praten over de uitwerking van het arbeidsvoorwaardenakkoord 2018-2020. Daarom kiezen de sociale partners voor een hervatting.

04.2020**Corona Logboek**

Op 1 april lanceert de Marechausseevereniging een Corona Logboek op Marver.nl, via de ledenapp en op onze social media-kanalen. Eerst informeren we leden dagelijks over de diverse manieren waarop Defensie in coronatijd maatschappelijk haar steentje bijdraagt. Van hulp van militaire hulpverleners in ziekenhuizen tot het verplaatsen van coronapatiënten naar andere ziekenhuizen. In juli stoppen we met ons Corona Logboek als de eerste golf van het coronavirus voorbij lijkt. Als de tweede golf in volle gang is, heropenen we op 13 oktober ons logboek. Vanaf dan doen wij opnieuw regelmatig verslag van defensieactiviteiten in coronatijd.

1 april 2020

MARVER Corona Logboek

In een recordtijd heeft de coronacrisis de manier waarop we gewend waren te leven en te werken volkomen op zijn kop gezet. Dat geldt voor alle Nederlanders, maar zeker ook voor Defensiemedewerkers en hun thuisfront. De Marechausseevereniging en de AFMP openen vanaf 1 april een digitaal Corona Logboek, waarin collega's op allerlei manieren hun ervaringen kunnen delen (dat mag ook anoniem). Maar je kunt bijvoorbeeld ook tips delen hoe jij deze veeleisende periode goed door komt.

Onderzoeksresultaten CARC op POMS-locaties bekend

De Paritaire Commissie chroom-6 en CARC maakt op 6 april de resultaten bekend van het onderzoek naar CARC op de POMS-locaties. Nadat in juni 2018 de onderzoeken naar chroom-6 op de POMS zijn verschenen, is hiermee het onderzoek chroom-6 en CARC op de POMS-locaties afgerond.

06.2020

Eindelijk nieuwe pensioenspelregels

De onderhandelaars van de bonden, de werkgevers en de politiek worden het op 12 juni eens over de nieuwe spelregels voor het collectief opbouwen van een werknemerspensioen. De MARVER is hier blij mee. "De FNV stelde zich een aantal doelen en ik constateer dat die doelen gehaald zijn," zegt MARVER-voorzitter Sven Schuitema op 18 juni. Hij benadrukt dat het nieuwe pensioenstelsel hard nodig is.

Appèlbrief Herwaardering Publieke Sector

In juni versturen de Algemene centrale van overheidspersoneel (ACOP), waarbij ook de MARVER is aangesloten, de Christelijke Centrale van Onderwijs- en Overheidspersoneel (CCOOP), het Ambtenarencentrum (AC) en de Centrale voor Middelbare en Hogere Functionarissen (CMHF) een Appèlbrief Herwaardering Publieke Sector. De ontvangers hiervan zijn zeven betrokken ministers, Tweede Kamerleden, werkgeversorganisaties en politieke partijen. De boodschap van de brief is duidelijk: na de coronacrisis mag er geen automatische bezuinigingsreflex op de publieke sectoren ontstaan.

Gesprekken over bezoldigingsstelsel lopen vast

Op 5 juni lopen in de werkgroep arbeidsvoorwaarden de al sinds 30 januari lopende gesprekken vast over de invoering van een nieuw bezoldigingsstelsel, dat bestaat uit een nieuw loongebouw en toelagen. Vóór het uitbreken van de coronacrisis was in het overleg al geconcludeerd dat het lastig zou worden om de arbeidsvoorwaardenafspraken hierover op 1 juli te kunnen invullen. Op 17 juni wordt opnieuw overlegd over een nieuw bezoldigingsstelsel. De centrales van overheidspersoneel en Defensie doen nog één ultieme poging om dit snel te realiseren. Omdat een volledige herziening van het bezoldigingsstelsel op 1 juli onmogelijk blijkt, zoeken zij naar een alternatief. Ook de onderhandelingen hierover lopen spaak.

MARVER spuit kritiek over militair minimumloon

De Defensiebonden en Defensie bereiken eind juni een akkoord over de definitieve Algemene Maatregel van Bestuur en Ministeriële Regeling. Hierdoor kunnen de meeste afspraken uit het in juli 2019 bereikte arbeidsvoorwaardenakkoord 2018-2020 eindelijk worden geformaliseerd. Er is één punt waarover de MARVER het oneens is met de werkgever én de andere centrales: de invoering van het militair-specifieke minimumloon. De ACOP, waarvan de MARVER deel uitmaakt, schrijft dit in een brief aan het SOD. Het wettelijk minimumloon voor militairen is al langer een discussiepunt. Defensie heeft namelijk loonshalen, die lager liggen dan het minimumloon. Om toch op het niveau van dit loon uit te komen, ontvangen de militairen een garantietoelage. Als de lonen bij Defensie werden verhoogd, bijvoorbeeld met 3%, dan leverde dit deze militairen niets extra's op. Dat vinden we niet acceptabel.

07.2020

Weg naar de AAC onvermijdelijk

Nadat de laatste gesprekken tussen Defensie en de bonden over het nieuwe bezoldigingsstelsel opnieuw zijn vastgelopen, leggen de drie centrales van overheidspersoneel dit geschil in juli voor aan de AAC. Op 9 juli wordt in het SOD nog gesproken over de vraag hoe het overleg kan worden voortgezet. Al snel wordt echter duidelijk dat Defensie niets te bieden heeft ten opzichte van de situatie waarop het overleg vastliep. In meerderheid concluderen de bonden uiteindelijk dat een weg naar de AAC onvermijdelijk is.

08.2020

Personeelstekort bij militaire luchtverkeersleiding

Tegenover Omroep Brabant reageert Ron Segers, sectorhoofd Luchtmacht van onze zusterbond AFMP, op 14 augustus op vliegverkeerbelemmeringen die zich in de week daarvoor voordeden op Eindhoven Airport. Vanuit Schiphol coördineert de militaire luchtverkeersleiding het vliegverkeer van de Eindhovense vliegbasis. Nadat een medewerker zich vrijdag 7 augustus ziek meldde, was ook zijn vervanger ziek. Hierdoor was er de hele ochtend geen vliegverkeer mogelijk. Ron wijt dit aan de personeelstekorten bij de militaire luchtverkeersleiding, die qua beloning ver onder de civiele luchtverkeersleiding zitten. "De Luchtmacht probeert hieraan al lang iets te doen, maar ze krijgen de mensen niet." → 25

09.2020

Geen extra geld voor defensiepersoneel

Uit de op Prinsjesdag gepresenteerde

Defensiebegroting blijkt dat het kabinet tot afgrijzen van de MARVER opnieuw geen extra geld beschikbaar stelt voor defensiepersoneel. Alleen de al geplande investeringen voor het defensiepersoneel gaan door. Het enige positieve 'nieuws' is volgens MARVER-voorzitter Sven Schuitema dat de al eerder in het strategisch vastgoedplan vastgelegde investeringen in de defensiegebouwen naar voren zijn gehaald. "Er wordt dus geen nieuw geld beschikbaar gesteld, terwijl Defensie op elk denkbaar terrein, of het nu gaat om personeel of materieel, met forse problemen en achterstanden kampt," zo kraakt Sven kritische noten.

'Communicatierichtlijnen veel te strikt'

In september publiceert Defensie over de nieuwe Aanwijzing SG A/978 van de Secretaris-Generaal. Deze aanwijzing met richtlijnen voor externe optredens, mediacontacten en publicaties van defensiemedewerkers vergroot volgens Defensie zelf de zichtbaarheid van het defensieapparaat in de samenleving. Veel (oud-)militairen en burgermedewerkers bekritisieren de in hun ogen veel te strikte richtlijnen en zijn overtuigd van het tegendeel.

Sectoroverleg krijgt nieuwe vorm

Om het moeizame overleg tussen Defensie en de vakbonden uit het slop te trekken, spraken sociale partners medio oktober af om pas te overleggen over ingrijpende en grote vraagstukken in het SOD als er sprake is van een gezamenlijke visie, kaders en uitgangspunten. Zij geven dit overleg zo anders vorm.

Stafadjudanten krijgen salaris van een majoor

Acht stafadjudanten, de krijgsmachtadjutant en de adjudanten van de defensieonderdelen, krijgen van Defensie met terugwerkende kracht het salaris betaald van een majoor. Dat wordt begin oktober duidelijk uit een WOB-verzoek dat de VBM en ACOM indienden bij Defensie over de beloning van de stafadjudanten. Die salarisverhoging kwam tot stand zónder overleg en instemming van de defensiebonden. Onze collega-bonden informeerden ons over de uitkomst van de WOB-verzoeken. Wij spraken ons in juni al uit tegen het voornemen om een extra salarisverhoging te verstrekken aan de krijgsmachtadjutant en aan de adjudanten van de defensieonderdelen.

11.2020

Bruno Bruins aan de slag met adviezen Commissie Heerts

Bruno Bruins, oud-minister van Medische Zorg en Sport, gaat als verkenner de aanpak uitwerken van de adviezen, die de onderzoekscommissie schadeafhandeling beroepsziekten onder leiding van Ton Heerts afgelopen mei deed. Dit blijkt uit een brief die staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid Van 't Wout op 9 november verstuurt aan de Tweede Kamer. De onderzoekscommissie publiceerde op 14 mei het rapport 'Stof tot nadenken'. Hierin pleit zij voor een snelle financiële tegemoetkoming, zonder ingewikkelde gerechtelijke procedures voor werknemers die ziek worden door blootstelling aan gevaarlijke stoffen. In opdracht van het kabinet onderzocht de commissie Heerts hoe de afhandeling van beroepsziekteclaims kan worden vereenvoudigd. Een van de adviezen neemt kabinet in elk geval over: er komt een fonds waaraan werkgevers moeten bijdragen. De MARVER, AFMP en FNV pleiten hier al jarenlang voor, nu komt de politiek eindelijk 'in actie'.

IN MEMORIAM

Op 18 augustus 2020 is op 97-jarige leeftijd vredig ingeslapen **Petronella Johanna Ligtenberg (Nellie)**. Zij was echtgenote van Piet van Loenhout, Adjudant-onderofficier der Koninklijke Marechaussee. 'Verdrietig, maar ook intens dankbaar dat wij haar zo lang in ons midden mochten hebben,' zo schreven de kinderen, kleinen achterkleinkinderen bij het afscheid van 'hun allerliefste, zorgzame en belangstellende moeder, oma en superoma.' Nellie werd op 26 augustus 2020 in het bijzijn van haar familie in besloten kring begraven. Hieraan voorafgaand is er een gebedsdienst gehouden. Als laatste eer heeft Henk Spittje namens het Fonds Sociale Zorg van de Marechausseevereniging een bloemstuk met blauwe KMarlinten bezorgd.

Correspondentieadres:
Van Baerlestraat 94,
3314BL Dordrecht

Op 18 augustus 2020 overleed op 70-jarige leeftijd na een kortstondig ziekbed te Apeldoorn kap. **B.d. Johannes (Jos) Altena**. Jos was vrijwel zijn hele loopbaan werkzaam op het OCKMar, thans OTCKMAR. Vanaf de rang van wachtmeester werkte Jos vooral bij de dienstplichtigen, de marechausseeopleiding en de ARI/kaderopleidingen als docent en instructeur. Velen herinneren Jos niet alleen vanwege zijn zichtbaarheid op het OCTCKMAR, maar ook vanwege zijn imposante, kenmerkende snor. Zijn grote kracht lag in de begeleiding van groepsvormingsteambuildingsprocessen. Van instructiebijvak, via letrabanen, tot velddiensttoefeningen. Tot

het eind van de opleidingen wist Jos zijn marechausseestudenten te motiveren en te stimuleren, zodat zij leiding konden geven aan groepen en pelotons. Het motto van Jos was 'ZACV', ofwel 'Zelfstandig, Actief, Creatief en Verantwoordelijkheidsbewust'. Tijdens en na zijn actieve loopbaan was Jos ook maatschappelijk actief. Zo was hij onder andere 11 jaar voorzitter van een buurtraad in Apeldoorn. Zijn streven was om de leefbaarheid van zijn buurt op een hoog peil te houden. Hij gebruikte zijn kwaliteiten bij het organiseren van buurtactiviteiten om de saamhorigheid te versterken. Tijdens het druk bezochte condoleancebezoek en de uitvaartdienst waren veel (oud-)collega's vanuit de KMar aanwezig. Zij verliezen in Jos een fijn en geliefd mens en een zeer gewaardeerde collega.

Correspondentieadres:
Voermansdreef 8,
7328 KT Apeldoorn

Op 12 september 2020 overleed op 61-jarige leeftijd te Enschede Aoo b.d. **Johannes Martinus (Martin) van der Meer**, echtgenoot van Trudis Schavemaker. Ruim twee jaar geleden werd bij Martin darmkanker vastgesteld. Ondanks vele behandelingen die in eerste instantie succesvol waren, bleek de ziekte na verloop van tijd toch te zijn teruggekomen. Vervolgens ging het snel bergafwaarts. Martin diende bij de Brigades 't Harde, Winterswijk en Enschede. Enkele jaren maakte hij deel uit van het GOC-team bij de politie te Enschede en vervolgens was hij inforechercheur bij het EMM te Zwolle. Zijn laatste functie voor

zijn FLO was infocoördinator bij de sectie Intel in Noord Oost. Een lijfspreuk van Martin was: 'Niet elke dag is goed, maar er zit iets goeds in elke dag.' Deze spreuk stond ook op de rouwbrief. Op vrijdag 18 september 2020 heeft de besloten uitvaartplechtigheid plaatsgevonden in Crematorium Enschede. Het FSZ wenst Trudis en de kinderen veel sterkte om dit grote verlies te kunnen dragen.

Correspondentieadres:
Vincent van Goghlaan 45,
7545 RL Enschede

Op 19 september 2020 ontvingen wij het droevige bericht dat **Renate Quaring-Toplak** op 82-jarige leeftijd te Belfeld is overleden. Renate kwam met de Koninklijke Marechaussee in aanraking toen zij haar latere echtgenoot Lambert Quaring leerde kennen. Van origine had Renate de Duitse nationaliteit. Na haar huwelijk met Lambert kwam zij in Nederland wonen, waar zij passend werk vond in de verzorging. Hun huwelijk werd bekroond met de geboorte van hun dochter Monique. Monique begeleidde haar moeder in haar laatste dagen en was tot het einde bij haar. Renate was een spontane vrouw met veel respect voor haar medemensen. Zij had een luisterend oor voor iedereen, maakte graag plezier en op feestjes was zij vaak de gangmaakster. Waar mogelijk stak zij een helpende hand uit. Lambert en Renate waren zeer gelovig. Elke week gingen zij naar de kerk van Belfeld, waar zij geregeld met de collectebus rondgingen en hand- en spandiensten verrichtten. Toen Lambert ziek werd, stond Renate hem liefdevol en zorgzaam bij.

In 2018 overleed Lambert en brak er een moeilijke tijd aan. Toch probeerde Renate positief met haar leven verder te gaan. Een paar maanden later werd ook Renate ernstig ziek. Moedig onderging zij alle behandelingen, die naar later bleek een positief resultaat hadden. Renate voelde zich goed en verzorgde weer opgewekt haar huishouden en haar tuin. Helaas kwam in een later stadium de ziekte terug. Tijdens de FSZ-bezoeken klaagde ze nooit. Als het weer het toeliet, fietste zij naar het kappelleke van Geloë in Belfeld, een plek waar gelovigen hun toevlucht zoeken tot Maria. Ook Renate vond hier steun en kracht in moeilijke tijden. Op woensdag 23 september 2020 is in de Sint Urbanuskerk te Belfeld afscheid genomen van Renate Quaring-Toplak. Het was fijn om te zien dat meerdere collega's haar een laatste groet brachten. Namens het FSZ waren Fien en Jacques Cabollet met een mooi rouwstuk aanwezig. Met Renate verliezen wij een gewaardeerd lid. Wij wensen dochter Monique en haar echtgenoot veel sterkte. Wij hopen dat zij steun en troost mogen vinden in de vele mooie herinneringen.

Correspondentieadres: Pastoor Vullersstraat 25, 6035AE Ospel

Op zaterdag 10 oktober 2020 is onverwacht te Ugchelen op 94-jarige leeftijd overleden aoo b.d. **Hendrik Stegman**. Henk woonde jaren aan de Teunisbloem in Apeldoorn. Begin september werd hij opgenomen in het ziekenhuis. De behandelingen brachten niet wat hij hoopte. Zorgelijk voor hem waren onder meer problemen met de doorbloeding van de benen en

onvoldoende lucht. Echt weer naar huis gaan, was geen optie meer. In afwachting hiervan verhuisde hij naar Randerode te Ugchelen. Op woensdag 15 oktober verhuisde hij definitief naar het Sprenkelaarshof te Apeldoorn. Henk was een markante man met een eigen mening. Tot op het laatst was hij helder van geest en hij ging tot het gaatje als hij in zijn recht stond. Bijzonder was dat hij tot voor kort les gaf aan vluchtelingen die bij hem thuis van harte welkom waren. Hij hield van lesgeven, want vroeger had hij diverse mensen mede opgeleid voor het B-diploma KMar en het politiediploma. Als oud-commandant van Wachtbrigade Het Loo en later Apeldoorn was hij een geziene man. Hij was een man die 100% achter zijn mensen stond en voor hen opkwam waar dat nodig was. Hij genoot van alles wat groeide en bloeide en kwam graag op de Waddeneilanden. Tot op hoge leeftijd ging hij met zijn dochter en haar gezin naar bijvoorbeeld Texel. Ook bij de Koninklijke Scherpschutters van de Veluwe was Henk een stuwende kracht, waarbij zijn kennis en kunde jarenlang werden gewaardeerd. Moeilijk had hij met het ziekteproces en het overlijden destijds van zijn vrouw Tonny. Bovenal genoot hij van zijn zelfstandigheid, die hij altijd heeft kunnen behouden. Op 10 oktober 2020 is hij gecremeerd op Heidehof te Ugchelen. Tijdens deze bijeenkomst is Henk mede herdacht door zijn huisvriend en oud-collega, elnt Frans van de Laar, die tevens het dankwoord uitsprak namens kinderen en kleinkinderen.

Correspondentieadres: Willem Dreeslaan 219, 8161 ZW Epe

 Op 11 oktober 2020 overleed op 94-jarige leeftijd te Zutphen Aoo b.d. **Jan Bekebrede**. Na de zorg voor zijn vrouw genoot hij als vader, opa en grootvader op zijn eigen wijze nog volop van het leven. Jan was werkzaam bij het OCKMar en werkte o.a. op de Radioschool.

Correspondentieadres: Familie Bekebrede, postbus 1325, 7301 BN Apeldoorn

 Op 12 oktober 2020 overleed op 87-jarige leeftijd te Velp **Robert Joseph van Dooren**. Hij tobde de laatste jaren met zijn gezondheid. Op het laatst ging het snel bergafwaarts en kon hij de strijd tegen een slopende ziekte niet meer winnen. Zoals zovelen bekleedde hij diverse functies bij verschillende brigades. Zo maakte hij van 1972 tot 1979 deel uit van de Bijzondere Bijstand Eenheid Krijgsmacht (BBEK). Via plaatsingen op onder andere de Brigades Deelen en Arnhem vervulde hij zijn laatste functie als brigadecommandant van de Brigade Harskamp. Op 17 oktober heeft de crematie in besloten kring plaatsgevonden. Aoo b.d. Van Dooren is 87 jaar geworden. Wij wensen zijn echtgenote en kinderen veel sterke bij het verwerken van dit verlies.

Correspondentieadres: Middelhagenhof 104, 6883 JK Velp (Gld)

 Op 16 oktober 2020 overleed op 91-jarige leeftijd te Arnhem Aoo b.d. **Jan Jacob Pater**. Hij was lid in de orde van Oranje-Nassau. Kort na het overlijden van hun moeder hebben de kinderen

onverwacht afscheid moeten nemen van hun vader. Hij was een sociaal gevoelige man die voor iedereen klaar stond en een groot deel van zijn leven wijdde aan het Rode Kruis, afdeling Apeldoorn. Jan werkte vooral op de Koning Willem III kazerne en bij het 101 Marechaussee Bataljon.

Correspondentieadres: Ingrid Pater, Zwanensingel 42, 6883 GB Velp

 Op 22 oktober 2020 is op 92-jarige leeftijd te Zoutelande overleden adjudant b.d. **Lucas Venema**. Lucas begon zijn carrière in Indië. Na zo'n twee jaar uitgezonden te zijn, werkte hij op de Brigades Amsterdam, Soestdijk, Hollandse Rading en als laatste als brigadecommandant in Ter Apel. Na zijn pensionering woonde hij een aantal jaren in Luxemburg. De laatste jaren woonde hij in Zoutelande. Op 28 oktober 2020 vond de afscheidsdienst plaats in de Catharinakerk te Zoutelande. Namens het FSZ waren Bram en Nelie Blik aanwezig.

Correspondentieadres: mevrouw I. Venema, Borné 32, 4374 DB Zoutelande

 Op 26 oktober 2020 is op 79-jarige leeftijd **Menno Freerk Klont** te Cuijk overleden. Zijn echtgenote Agnes mist hem enorm. Hij is rustig ingeslapen. Tot op het laatst en op heldere momenten bleef hij positief en zorg hebben voor zijn kinderen en vrouw. Menno begon zijn loopbaan in Oldenzaal, Daarna ging hij achtereenvolgens naar Den Haag, de AFCENT, Brigade Brunssum, Schiphol en

Amsterdam. Vervolgens werkte hij een half jaar in Roemenië en ook nog bij de Staf KMar in Den Haag. Hij werkte het langst in Oldenzaal en vond het werk aan de grens het leukst. Ook bij de AFCENT werkte hij met plezier. Met zijn echtgenote verhuisde hij naar Cuijk om dichterbij hun dochter te wonen. Hun oudste zoon bleef uiteindelijk in Nijmegen wonen. Hun andere twee zonen wonen tot op de dag van vandaag in Berkel-Rodenrijs en Utrecht. Destijds voorspelden de artsen dat Menno met zijn prostaatkanker nog twee jaar te leven had. Uiteindelijk is hij daaraan niet overleden. Drie jaar geleden werd chronische leukemie bij hem vastgesteld. In april 2018 werd hij triest genoeg in elkaar geslagen door criminelen. Hij lag enkele weken in het ziekenhuis en verbleef drie maanden in een revalidatiecentrum. Hij hield daaraan geheugenproblemen over. Weer een jaar later kreeg hij te horen dat hij uitgezaaide darmkanker had zonder uitzicht op genezing. Zijn echtgenote kijkt terug op moeilijke maanden met ook veel mooie momenten vóór zijn overlijden. Het afscheid en de crematie hebben in besloten kring plaatsgevonden.

Correspondentieadres: Lavendel 409, 5432 CZ Cuijk

 Op 30 oktober 2020 is onverwacht op 93-jarige leeftijd te Duiven overleden Aoo. b.d. B. **J(an) Mol**. Jan bracht een deel van zijn werkzame leven in Bondsrepubliek Duitsland door. Hij werd onder andere geplaatst in Seedorf en was Bc van de Brigade Schöppingen. Als de ledenbezoekers van het FSZ bij hem op bezoek waren, ging het

→ Deze foto is vóór de uitbraak van het coronavirus gemaakt.

gesprek altijd wel een keer over de BRD en over de gouden tijd die hij daar beleefde. Na zijn terugkeer in Nederland werd hij tot aan zijn pensionering onder andere te werk gesteld op de Brigade Zevenaar. Jan en zijn vrouw hielden erg van fietsen. De laatste jaren ging dat niet meer, omdat beiden tobden met oogproblemen. Mevrouw Mol zag op het laatst bijna niets meer en Jan zag alleen nog schimmen. Begin dit jaar werd zij in het ziekenhuis opgenomen vanwege een breuk. Met de operatie en de bijbehorende revalidatie ging veel tijd verloren. Toen het coronavirus uitbrak, konden zij elkaar niet meer zien, tot verdriet van Jan. Helaas moest mevrouw Mol op de verpleegafdeling van Thuvine in Duiven worden opgenomen. Gelukkig lukte het Jan om op 7 september een appartementje te bemachtigen in hetzelfde verzorgingstehuis in Duiven. Hierdoor konden zij elkaar dagelijks zien, maar beiden hadden wel een apart onderkomen. Jan kreeg de herinneringspenning, omdat hij 70 jaar lid was van de Marechausseevereniging. Op zijn verzoek kreeg hij deze penning per post toegestuurd. Zijn tehuis was namelijk in quarantaine vanwege het coronavirus. Helaas heeft hij de ontvangst van de penning niet meer mogen beleven. Tot op het laatst was Jan erg betrokken bij allen die hem dierbaar waren. Het FSZ wenst zijn echtgenote en overige familie sterkte bij het verwerken van het verlies. In verband met de coronarichtlijnen heeft de crematie in besloten kring plaatsgevonden.

*Correspondentieadres:
Biezenveld 47, 7943 MB Meppel*

🌿 Op 2 november 2020 overleed op 86-jarige leeftijd te Almere Dhr **Klaas van Diermen**. Klaas had al enige tijd een slechtere gezondheid. Uiteindelijk is hij in het bijzijn van zijn familie thuis gestorven. Klaas had een prachtige carrière bij de Koninklijke Marechaussee. Hij bekleedde diverse functies bij de Brigade Amsterdam, was brigadecommandant in Den Helder en werkte binnen de Staf KMar Den Haag. Verder had hij een aantal functies tijdens buitenlandse missies, zoals onder andere in Libanon en de Sinai. Klaas was een fijne chef en een rustige, eerlijke en betrokken collega. Hij stond collega's vaak met raad en daad bij en nam zijn beslissingen weloverwogen. Na zijn actieve periode als KMar man was Klaas samen met echtgenote Jannie enige tijd beheerdersechtpaar op een camping. Van die jaren genoten zij met volle teugen. Uiteindelijk streken zij neer in Almere, waar zij nog veel mooie jaren samen doorbrachten met hun kinderen, kleinkinderen en achterkleinkinderen. Namens het FSZ hebben Maarten en Henriette zorggedragen voor een bloemengroet. Het FSZ wenst Jannie en haar familie veel sterkte met hun verlies. Op 7 november 2020 is in besloten kring afscheid genomen van Klaas.

Het bestuur van de Kring NAD wenst al haar leden fijne en gezellige kerstdagen en een voorspoedig 2021 en spreekt de hoop uit dat we elkaar weer zullen treffen in het voorjaar van 2021. Blijf vooral gezond en let goed op elkaar!

Gerard Boeijen,
fractiesecretaris

➤ Vooral door het coronavirus was 2020 voor velen geen gemakkelijk jaar. Dit geldt ook voor de vrijwilligers van de Marechausseevereniging. Desondanks hebben zij zich dit jaar op diverse manieren volop ingezet voor onze leden. Bij hun activiteiten lieten zij zich niet weerhouden door het coronavirus. De ledenbezoekers van het Fonds Sociale Zorg (FSZ) van de Marechausseevereniging brachten ondanks de geldende coronamaatregelen op de gepaste afstand van minimaal 1,5 meter onder meer een bezoek aan langdurig zieke (oud-)collega's van de Koninklijke Marechaussee. Om zo'n bezoek te kunnen afleggen, moesten zij vaak creatieve reisoplossingen bedenken. Voor verschillende ledenbezoekers was het helaas niet altijd mogelijk om te reizen. Als dank voor hun inspanningen kunnen alle vrijwilligers van de MARVER en het FSZ binnenkort een geschenk tegemoet zien namens het MARVER-hoofdbestuur en het bestuur van het FSZ.

NEEM CONTACT OP MET HET FSZ!

➤ Heb je een langdurig zieke bestaande collega of oud-collega over wie je je zorgen maakt? Stuur dan een e-mail naar het Fonds Sociale Zorg van de Marechausseevereniging: zorgennazorg@fondssociale-zorg.nl. Het FSZ neemt dan snel contact op met hem of haar, juist ook in deze lastige coronatijd. Ben je nog op zoek naar een mooi geschenk voor de komende feestdagen? Ga dan via <https://fnvv.allsolutions.nl/default.aspx?qvId=3776591&qvCrc=cjbbkkgpkRljkql&qvActive=run@mwshop> eens naar de webshop van het FSZ en bekijk de online aangeboden producten. Je kunt ook een e-mail sturen naar de webwinkel van het FSZ via eerdergenoemd e-mailadres.

	1	2		3	4	5	6	7	8	9	10	11	12			
13		33		14			7	64			58					17
18			19		20	21		22		23	43	24		25	56	
	26		27					28	55			29	30	32		
31	32			75		33	22			35	59	36		37		38
39				40				41			42		43			21
44		18		45			46	47		48		49		50		
	51	52				53		54		55	34			56	3	
	57		53		8		58			59		54				
60		61				62				52			63			64
65	66			67						68	39			69	70	
71			72			73				74			75	76	77	
78		79			80								81		82	83
	84			85								86	87			
	89														90	91
	92											93			61	
94														95		96
	97	98										100	101		102	
103	104					105									107	108
109				110	111			112		113		114		115	116	117
119		120		121								122				123
		124	125			126								127	128	
	129				130					131		132				
133		134						135	136	137						138
139	140			141				142		143		144		145	146	
147			148		149		150			151		152		153		
154				155		156			157				158			
		159			160				161				162			
163					164	165		166		167		168		169		
				170								171		172		
	173								174							

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27				
	28	29	30		31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56
57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79								

BON-CADEAU!

Stuur uw oplossing van de puzzel vóór 04.03.2021 naar:
 Redactie MARVER, Postbus 9124, 3506 GC Utrecht; of stuur een
 e-mail naar: puzzel@marechassevereniging.nl
 Vergeet niet uw adres te vermelden, want onder de juiste
 inzendingen verloten wij een Boncadeau t.w.v. 25 euro! Uit de
 oplossingen uit het vorige nummer trokken wij de heer Jan
 Jansen uit Tiel.

KRUISWOORDRAADSEL

HORIZONTALAAL

1. Felicitatie 7. Feestdag in januari 14. Groente 16. ... *Douwes*, musicalzangeres 18. *Taarten van ...*, tv-programma 20. Aardiger bestaat niet 25. Gewricht 26. Past na *gek* en voor *bui* 28. Past na *kan* en *kat* 29. Is samengegaan met de AVRO 31. Bevestiging 33. Iemand die snel psychisch gespannen is 37. ... *is liefde*, nummer van BLØF 39. *Erwin ...*, fotograaf 40. Bron van monochromatisch en directioneel licht 41. Beddengoed 43. Drankvat 44. Plaats in de Belgische Ardennen 45. Past voor *agent* en *Dagobert* 46. Vismarter 48. Scheepsherstel-plaats 50. Soort bier 51. Romantische komedie 54. Nederlandse bank 55. Instelling zoals bijv. *95 horizontaal* 57. ... *Roossen*, theatermaakster 59. Een van de Friese elf steden 61. Gewelddadige Ieren 62. Werkelijkheid 63. *Yes we ...*, motto van Barack Obama 65. Wier 67. Past na *vals* en *lucht* 68. *Dr. ...*, rockzanger uit The Muppet Show 69. *Dr. ...*, Amerikaanse producer en rapper 71. ... *Lonely*, nummer van The Police 72. Zuid-Koreaans elektronica-merk 73. ... *de la Cité*, Parijs eiland 74. Nederlandse verzekeringsgroep 75. ... *the Lighthouse*, roman van Virginia Woolf 77. Dun 78. *Kapitein ...*, maakt reclame voor vissticks 82. *Thomas ...*, Duitse schrijver 84. The 103 horizontaal 86. Doodmoe 88. In orde 90. Past na *na* en in Rotterdam ook ervoor 92. Werelddeel 93. Citeren 94. Stoot, zet 95. Instantie die het in 2020 erg druk heeft gehad 97. Past voor *en* na *een* 100. Stadswal 103. ... *Lear*, toneelstuk van Shakespeare 107. Uitmonding van de endeldarm 109. ... *Vader, ... Zoon*, tv-programma 110. Past na *zo* en *anders* 112. *Ilha do ...*, eiland van Kaapverdië 115. Energie, kracht 117. Getijde 118. Niet 108 verticaal 119. ... *vaderlief*, toe drink niet meer, nummer van de Zangeres Zonder Naam 121. Laatste letter van het Griekse alfabet 122. Rokend zwavelzuur 123. ... *de Jong*, regisseur van Het bombardement 124. ... *You Experienced*, album van Jimi Hendrix 126. Eentonigheid 127. Grootvader 129. Toespraak bij een uitvaart 131. Meteen 134. Normale celdeling 135. Beroep, ambacht 137. Allerlaatst 139. Insect 141. ... *wiet waait is eerlijk weg*, aftelrijmpje 142. Reus 144. Album van Parkway Drive 145. Onaangepast persoon 147. Ooit 149. Denken, serieus zijn 151. Opzettelijk seksueel prikkelend beeldmateriaal 153. ... *en Ollie*, alias Laurel en Hardy 154. ...-*claude*, pruimenras 156. Agendapunt aan het eind van een vergadering 158. ... Strike Fighter, gevechtsvliegtuig 159. Iers voor Ierland 161. Zoekmachineoptimalisatie 162. *103 horizontaal ...*, enorme gorilla 163. Verhoging in het landschap 164. Clavicula 169. Tussen *Jet* en *vuur* op het leesplankje 170. Voltijdsequivalent 171. Past na *pal* en *mal* 173. Nijverheid 174. Periode van vier jaar in de sportwereld

VERTICAAL

2. Equivalent 3. ... *and Them*, nummer van Pink Floyd 4. Leslokaal 5. Oever 6. *Nada van ...*, actrice en documentairemaakster 8. ... & *Tina Turner*, Amerikaans rock-n-rollduo 9. Amerikaanse koeriersdienst 10. *Johan de ...*, in het Rampjaar vermoorde raadpensionaris 11. ... *zuster, nee zuster*, tv-serie uit de jaren 60 12. Direct daaropvolgend 13. Hoofdstad van Costa Rica (3,4) 15. Drankhouder 17. Noord-Hollandse betaaldvoetbalclub 19. Past na *hemeltje* en voor *hebben* 21. ... *Dance*, nummer van David Bowie 22. Onderdeel van een Engels ontbijt 23. Weversterm 24. Schoolmeester, docent 25. Deel van een geweer 27. ... *Greco*, Spaans-Griekse kunstschilder 30. Past voor *ar* en *dar* 32. Bergweide 33. Japanse krijgersklasse 34. *Johnny ...*, voetballer die de WK's van '74 en '78 speelde 35. *Wim ...*, cabaretier 36. Kinderarts 38. Loofboom 40. ... *Ness*, Schots meer 42. Middag 45. Benedenwaarts 47. Sterke hand 49. Dienaar 52. Past voor *oud* en *woud* 53. *Hans van ...*, medeoprichter van D66 55. Vermetel 56. Muziekstijl 58. *De ... met het hondje*, kort verhaal van Tsjechov 59. Griekse kaas 60. ... *Royale*, James Bondfilm 64. Ontkenning 66. Past na *oor* en voor *o* 70. *Rembrandt van ...*, Nederlands kunstschilder 72. Pret 76. Past na *ar* en voor *fiets* 79. Vrouwelijk roofdier 80. ... *Jinping*, president van China 81. *Laat ...*, nummer van Ramses Shaffy 83. Voor- en nadelen overdenken 85. Getijde 87. Knettergek 89. Past voor *zes* en *velen* 91. Nauw 94. Obees persoon 96. *Walt ...*, Amerikaanse filmproducent 98. Ik 99. Past na *past* en *paas* 101. Europees statenverband 102. Uitstekend strookje 104. Organisator van de Olympische Spelen 105. Eftelingattractie 106. Leefklimaat 108. Niet 118 horizontaal 111. Islamitische wetsgeleerde 112. Halfjaar 113. *Loïs ...*, Nederlandse band 114. Levenslustig, energiek 115. ... *Neuf*, tussen het Louvre en de Notre Dame 116. Kubus, dobbelsteen 117. Gemoedsbeweging 120. Overeenstemmen 123. Arrogant, pretentius 125. Amsterdams evenementencomplex 128. *Edgar Allan ...*, Amerikaanse schrijver 130. Eer 132. Gedorste halmen 133. Aansprektitel voor een luitenant-kolonel 135. Idee, ontdekking 136. Buiteling over het hoofd 138. Tevreden 140. *Bruce ...*, Amerikaanse vechtkunstacteur 142. Past voor *teken* en *tering* 143. Geslachtsziekte 146. ... *Marino*, Europese dwergstaat 148. Vogel 150. Met tegenzin 152. Houseparty 153. Zeestraat tussen Zweden en Denemarken 155. Amerikaanse tv-serie 157. *Herman van ...*, Nederlandse muzikant 158. ... *De Meyere*, Vlaamse acteur 160. Taal van de buur van 165 verticaal 162. Beurs 165. Spreker van 21 verticaal 166. ... *Geller*, Israëlische mentalist 167. *Martine ...*, zangeres en presentatrice 168. Utrechtse rivier 170. *Kung ... Panda*, animatiefilm 172. ... *on chantait*, nummer van Julien Clerc

KRINGVOORZITTERS

Kring Schiphol

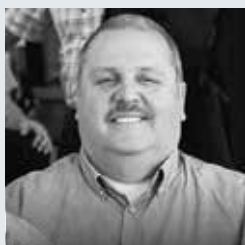
Robert Tacx
schiphol@marver.nl

Kring Midden

Hans Koopman
midden@marver.nl

Kring NAD

Peter Rutten
nad@marver.nl

Kring Noord

Johan Fernhout
noord@marver.nl

Kring West

Richard Sluik
west@marver.nl

Kring Zuid

Ed Weber
zuid@marver.nl

Kring LTC

Marcel van der Stap
ltc@marver.nl

CONTACT

Algemene adresgegevens

Hertogswetering 159
3543 AS Utrecht
Postbus 9124
3506 GC Utrecht
085 - 8900 480
fax 085 - 8900 411
info@marver.nl
www.marver.nl
NL49INGB0000513044
open op ma t/m vr van 8.30 tot 17.00 uur

Afdeling Individuele
Belangenbehartiging (IB)

U kunt bij onze IB-afdeling terecht met al uw juridisch en rechtspositionele vraagstukken.
085 - 8900 430
fax 085 - 8900 411
ibb@marver.nl

Ledenadministratie

De ledenadministratie helpt u met alle vragen over uw lidmaatschap, ledenbenefits en verzekeringen.
085 - 8900 410
la@marver.nl

Leden worden vriendelijk verzocht de afdeling ledenadministratie tijdig te informeren over:

- Veranderingen in hun persoonsgegevens (naam, adres)
- Het verlaten van de dienst om elders te gaan werken
- Ambtsjubilea, leeftijdsontslag, opname in het ziekenhuis en uitzendingen

Adreswijzigingen kunnen per brief, e-mail (la@marver.nl), telefoon of via de website worden doorgegeven.

Opzegging van het lidmaatschap kan door een brief te sturen naar postbus 9124, 3506 GC Utrecht, t.a.v. Ledenadministratie. Opzeggingen kunnen ook per mail worden doorgegeven bij onze ledenadministratie.

Sluitingsdatum kopij

Interventie nummer 1: 15 februari 2021.
Blad bij de leden: 3 april 2021.

VERANDERINGEN BIJ FNV VEILIGHEID

➤ Zoals je als MARVER-lid wellicht al hebt gehoord, stapt de Nederlandse Politiebond (NPB) vanaf 1 januari volgend jaar uit FNV Veiligheid, de werkorganisatie waarin ook de werknemers van onze vereniging en de AFMP zijn ondergebracht. De NPB gaat samenwerken met collega-politiebond ACP en gezamenlijk verhuizen zij naar een nieuw pand in Baarn. Met een compactere werkorganisatie met kortere, flexibele communicatielijnen zullen onze medewerkers zich vanuit Utrecht volop blijven inspinnen voor de individuele en de collectieve belangen van alle MARVER- en AFMP-leden. De MARVER en AFMP blijven naar buiten treden onder hun eigen, vertrouwde namen. Hun werkorganisatie ruilt het kantoorgebonden werken in 2021 in voor flexibele, plaatsonafhankelijke werktijden. Dit om jou en je collega's 24/7 met raad, daad en informatie zo goed mogelijk te kunnen blijven bijstaan via telefoon, website, app en digitale nieuwsbrieven. En ná de huidige coronacrisis zullen onze medewerkers dat natuurlijk ook weer meer via face-to-face contact doen. De MARVER en AFMP blijven overigens bereikbaar via hun vertrouwde adres en overige contactgegevens in Utrecht.

FONDS SOCIALE ZORG (FSZ)

Voorzitter

Theo Wielens
053 - 572 10 60
06 - 42 16 94 43
voorzitter@fondssocialezorg.nl

Secretaris

Hans Walvius
0577 - 41 16 42
06 - 10 76 93 00
secretaris@fondssocialezorg.nl

Penningmeester

Breunis van de Pol
06 - 41 73 73 54
b.vandepol@marver.nl

Coördinator Zorg en Nazorg (ledenbezoekers)

Bert Tuenter
06 - 10 12 06 97
zorgennazorg@fondssocialezorg.nl

Coördinator verjaardagsactie

Gerrit Sels
0299 - 47 12 42, 06 - 22 44 49 26
verjaardagsactie@fondssocialezorg.nl

Coördinator inkoop

Tom Werkhoven
06 - 36 48 50 83
inkoop@fondssocialezorg.nl

Coördinatoren (web)winkel

Frits Aalbers en Wim Schouten
06 10 91 10 65 (Frits Aalbers)

Coördinator winkel en webwinkel

Wim Schouten
055 - 54 22 974
06 - 23 11 47 24
webwinkel@fondssocialezorg.nl

COLOFON

Uitgave van FNV Veiligheid onder verantwoordelijkheid van de Marechausseevereniging. De Marechausseevereniging is toegelaten als collectief lid van de Algemene Federatie van Militair Personeel (/FNV).

De inhoud van MARECHAUSSEvereniging valt onder de verantwoordelijkheid van het Hoofdbestuur van de Marechausseevereniging, behoudens artikelen op naam en de inhoud van de opgenomen advertenties.

De redactie behoudt zich het recht voor om ingezonden artikelen te weigeren of te redigeren. Niets uit deze uitgave mag worden overgenomen zonder voorafgaande toestemming van de redactie.

redactie Jos van Nieuwenhuizen, Michal Mak, Bart Manders, René Schilperoort, Sven Schuitema, Dick Harte
Postbus 9124, 3506 GC Utrecht; 085 - 8900 460;
redactie@marver.nl

ontwerp & vormgeving MW concept & design, Amsterdam

oplage 6.500

verschijning Vier keer per jaar

website www.marver.nl

e-mail redactie@marver.nl

druk Senefelder Misset

advertenties 085 - 8900 460

PROFITEER VAN AANTREKKELIJKE KORTING MET LEDENVOORDEEL FNV

Ledenvoordeel FNV biedt FNV-leden flinke kortingen op allerlei producten en diensten. Naast de jaarvoordelen waar je heel het jaar gebruik van kunt maken, bieden we ook tijdelijke voordelen. Deze vind je elke maand op ledenvoordeelfnv.nl. Je kunt je ook inschrijven voor de maandelijkse nieuwsbrief, zodat je nooit een voordeel mist!

TIJDELIJK VOORDEEL

Maandelijks vele nieuwe voordelen op ledenvoordeelfnv.nl

12% KORTING OP EEN BRIL OP STERKTE

Charlie Temple vindt dat goede oogzorg niet duur hoeft te zijn. Je vindt hier online de beste kwaliteit brillen, voor een scherpe prijs. Voor € 29 heb je al een bril op sterkte, en voor € 54 koop je een multifocale bril. Bestel je voor 21.00 uur dan heb je je bril morgen al in huis. En ben je toch niet tevreden? Dan mag je je aankoop 100 dagen retourneren. Als FNV-lid ontvang je deze winter 12% korting op je bestelling.

Dit voordeel is geldig t/m 28 februari 2021
Kijk op ledenvoordeelfnv.nl voor de kortingscode

12% KORTING

Charlie Temple

ONBEPERKT LEZEN EN LUISTEREN MET CLIFFER

Ben jij een echte lezer? Probeer dan 2 maanden lang Cliffer met 50% korting. Je krijgt onbeperkt toegang tot een wereld van Nederlandstalige boeken, luisterboeken en tijdschriften. Dat betekent dus oneindig veel lees- en luisterplezier. Met een aanbod van titels dat elke dag nog groeit. En wat ook handig is: de app staat gewoon op een device dat je toch al bij je hebt.

Dit voordeel is geldig t/m 28 februari 2021
Kijk op ledenvoordeelfnv.nl voor meer informatie

50% KORTING

Cliffer

25% KORTING OP LED VERLICHTING

Wist je dat je met LED verlichting tot wel 90% op je energierekening kunt besparen? LED verlichting is niet alleen geschikt als goede basisverlichting, maar ook om sfeer toe te voegen en de mooiste hoekjes in je huis te accentueren. Zo geef je je huis dat beetje extra! Deze winter ontvang je 25% korting op alle inbouwspots, opbouwspots en LED breedstralers van LEDdirect.

Dit voordeel is geldig t/m 28 februari 2021
Kijk op ledenvoordeelfnv.nl voor de kortingscode

25% KORTING

LED
DIRECT

JAARVOORDEEL

NATUURLIJK KIES JE VOOR GROEN

Greenchoice en FNV werken samen om Nederland te vergroenen. Daarom kun je als FNV-lid profiteren van een scherp tarief voor groene energie. Door voor Greenchoice te kiezen, draag je bij aan de verduurzaming van Nederland. Al ruim 25.000 FNV-leden stapten over via ons gezamenlijke aanbod. Als FNV-lid krijg je 100% Nederlandse stroom van windmolens die Greenchoice speciaal voor FNV heeft gereserveerd. Kies jij ook voor groen? Stap nu over!

Benieuwd naar jouw voordeel? Ga naar greenchoice.nl/FNV

BLIJVEND VOORDEEL

GREEN
CHOICE

JAARVOORDEEL

10% EXTRA KORTING BIJ PLUTOSPORT.NL

Zodra de temperaturen dalen, mag een warme winterjas natuurlijk niet ontbreken in jouw garderobe! Veel winterjassen zijn winddicht en waterafstotend, waardoor jij het zeker niet koud zult krijgen in de koudste tijd van het jaar. Kies jij voor een leuke parka of past een gewatteerde puffercoat jou beter? Neem een kijkje in de brede collectie van Plutosport en vind dé perfecte winterjas voor jou!

Kijk op ledenvoordeelfnv.nl voor de kortingscode. Da's makkelijk scoren!

10% EXTRA KORTING

**PLUTO
SPORT.NL**

HOE ZIT DAT MET MIJN PENSIOEN? DE NIBUD PENSIOENSCHIJF-VAN-VIJF

Zorgen voor voldoende pensioeninkomen is belangrijk, daarover is iedereen het wel eens. Maar: hoeveel geld heb je eigenlijk nodig na je pensionering? Dat vinden veel mensen lastig in te schatten. Gelukkig heeft het Nibud hier handvatten voor! Met de rekentool Pensioenschijf-van-vijf krijg je inzicht in je inkomen én uitgaven na je pensioen.

Start de Pensioenschijf-van-vijf, kijk op nibud.nl/consumenten/schijf-van-vijf/

NIBUD TIP

TOT € 1200,- KORTING OP ARVAL PRIVATE LEASE

FNV-leden krijgen in december tot wel € 1200,- korting op speciaal geselecteerde modellen. Met private lease rijd je in een gloednieuwe auto met zekerheid over je uitgaven. Voor een vast bedrag per maand regelt Arval alles voor je. Arval is 14 keer uitgeroepen tot de beste leasemaatschappij van Nederland. Bekijk het aanbod, al meer dan 50.000 bestuurders gingen je voor.

Bekijk de aanbiedingen op ledenvoordeelfnv.nl

TOT €1200 KORTING

ARVAL
BNP PARIBAS GROUP

KRAS WORDT TUI

Alle reizen en vakanties van KRAS gaan binnenkort over naar TUI. Dat betekent dat we in de toekomst geen reizen en vakanties meer zullen aanbieden onder de naam KRAS. Toch nemen we geen afscheid van deze mooie reizen. Alleen gaan we verder onder de naam TUI. Als FNV-lid profiteer je nog steeds van 5% korting op ons aanbod. Vanaf januari 2021 kun je gebruik maken van de korting op het TUI aanbod. De korting is dan alleen te boeken via een van de TUI reisbureaus.

Boeken? Bel 088 0885 800, ga naar voordeelvakanties-fnv.nl of vind een reisbureau in de buurt op tui.nl/reisbureaus

5% KORTING

Onze jaarpartners:

MIS NIETS! SCHRIJF JE SNEL IN VOOR DE NIEUWSBRIEF OP LEDENVOORDEELFNV.NL

Onder voorbehoud van druk- en zetfouten.

Kijk op de website voor **de speciale maandaanbiedingen!**

DAAROM

DIK VAN WIJK

LID SINDS 1985

↙ Sinds twee jaar is Dik van Wijk hoofd bureau examinering. Hiervoor werkte hij als senior medewerker op deze afdeling. Hij vindt het fijn zijn collega's goed te kunnen ondersteunen en voelt zich als een vis in het water binnen zijn functie.

Welke functie vervul je?

Ik ben hoofd bureau examinering op het OTCKMar, dat proeven van bekwaamheid afneemt. Deze kunnen bestaan uit elektronische toetsen, vaardigheidstoetsen en simulatie- en arbeidsproeven, zoals gesprekstechnieken en schieten. Ook leiden we beoordelaars op die werkzaam zijn in de operaties, zodat wij hun specifieke deskundigheid kunnen inzetten bij het examineren op hun specialisme. Wij examineren ook in het Caribisch gebied.

Waaruit bestaat je dagelijkse werk?

Op dit moment geef ik leiding aan 15 medewerkers, die allemaal op hun eigen vakgebied examineren. Dit houdt in dat ik mede verantwoordelijk ben voor het scheppen van randvoorwaarden om de beoordelaars zo optimaal mogelijk hun werkzaamheden te laten uitvoeren. De beoordelaars hebben geen betrokkenheid met het voorgaande opleidingstraject van de studenten. Dit is om onafhankelijk te kunnen toetsen onder gelijkwaardige omstandigheden.

Sinds wanneer ben je MARVER-lid?

Sinds 1985 ben ik lid. Via een voorlichting kwam ik in aanraking gekomen met de bond. Voorheen zat ik in het bankleven en destijds was ik ook vakbondslid. Toen ik de overstap maakte naar de KMar en ontdekte dat er ook een vakbond was voor marechaussees, heb ik me aangesloten.

Heb je onze hulp ooit nodig gehad?

Ik had de hulp van de bond gelukkig nog nooit nodig. Toch ben ik al die jaren lid gebleven. Dit omdat het een goed en veilig gevoel geeft om een vakbond te hebben die voor jouw belangen opkomt. Ook het wij-gevoel spreekt me aan. Met meer mensen ben je sterker! En het is goed te weten dat er mensen zijn met de kennis en deskundigheid om je bij te staan.

'Het wij-gevoel bij de MARVER spreekt me aan'